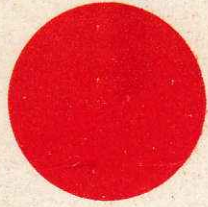

1978

ağustos

6 (44)

UZLAŞMACILIK
'TOPLUMSAL ANLAŞMA,
İLE BELGELENİYOR

DISK

TÜRKİYE
DEVİRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

DISK

İÇİNDEKİLER

- Uzlaşmacılık
"Toplumsal Anlaşma" İle
Belgeleniyor
- DİSK İşçi Sınıfına
ve Emekçi Halka
Karşı Sorumludur
- İşçi Sınıfına
Ekonomik Saldırıları
Yoğunlaştırıyor
- İşçi Sınıfına
Siyasî Saldırıları
Yoğunlaştırıyor
- Dördüncü
Beş Yıllık
Kalkınma Planı
- DSF Yayın Organı
FLASH'ın Işıklar'la
Yaptığı Ropörtaj
- SSK Genel
Kurulu
Ardından
- Tarihte
İşçi Sınıfı
Mücadelesi
- Ayın
Olayları

1
6
8
14
23
30
32
34
37

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına Abdullah Bağtürk, Yazı İşleri Müdürü: Yücel Yaman, Merter Sitesi Topkapı İstanbul, 75 15 53, Basım: Gözlem Ofset, Kapak ve Karikatür: Tan Oral, İç Desenler: Seydali Gönel, Son Basım Tarihi: 28 Temmuz 1978

1978

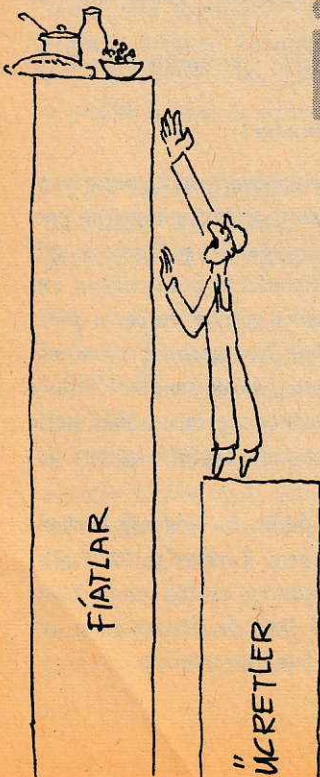
ağustos

6 (44)

DİSK

EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLARIN
KULLANILMASINDA KARARI SINIF
UZLAŞMACILARI VEREMEZ

UZLAŞMACILIK TOPLUMSAL ANLAŞMA İLE BELGELENİYOR

Türkiye'de özellikle işçi sınıfı ve bütün çalışanlar üzerinde yapılan pazarlık ortaya çıkmış ve ekonomik dar boğazdan kurtuluş için, işçi sınıfımızdan ve emekçi halkımızdan «fedakârlık» istenildiği açıklanmıştır. Sınıf Uzlaşmacılığının sözcüsü TURK-İŞ'le, hükümet arasında ekonominin dar boğazdan çıkışı için, «işçi sınıfımızın yapacağı fedakârlıkları belirlemek» amacıyla Anlaşma» yapmışlardır. TURK-İŞ'in uzlaşmacı yöneticileri, CHP ağırlıklı iktidar döneminde de, işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik çıkarlarını, siyasal iktidarlara peşkeş çekme yarışına girmişlerdir. Hükümet ile, ilkesiz, tamamen günlük oportünist bir politikanın ışığında görüşme yapmışlardır. Bu yöntem, TURK-İŞ yöneticileri için yeni değildir. TURK-İŞ yöneticileri, TURK-İŞ'in kurulduğu günlerden bu yana, işçi sınıfımızın çıkarlarını, hem sermaye hem de siyasal iktidarlara feda ederek, her geçen gün, güçlerinden yitire yitire bugüne kadar gelebilmişlerdir.

BUHRANDAN EGEMEN SINIFLAR KADAR «UZLAŞMACILAR» DA SORUMLUDUR

**Hükümet
Türk-İş ile
ortak bildiri yayınlayacak**

Cumhuriyet 8 Temmuz 1978

TURK-İŞ günümüzde de, ekonomik buhranı en büyük boyutlarda yaşayan Türkiye'nin buhrandan çıkması gibi, ilk başta haklı görünen bir gerekçe ile işçi sınıfının çıkarlarını hükümet ile yapılan görüşmelerde feda etmeye kalkışmıştır. Bu, TURK-İŞ'in öteden beri sürdürdüğü ilişkilerin gelenekleşmiş bir biçimidir. Bu gelenek aracılığıyla, TURK-İŞ, Türkiye işçi sınıfı mücadelesini egemen sınıflara peşkeş çekmiş ve «partiler üstü politikacılık» yutturmacasıyla işçi sınıfını politika dışında tutarak, bu düzenin bu hale gelmesinde, buhrana girmesinde, en az egemen sınıflar kadar ve siyasal iktidarlar kadar sorumlu hale düşmüştür.

DISK SORUNLARA BİLİMSEL OLARAK YAKLAŞIR

Simdi, TURK-İŞ yönetimi, uzlaşmacılık yaparak kendisinin de sorumlu olduğu Türkiye ekonomisinin dar boğazdan çıkması için egemen sınıflarla birlikte çabalamaktadır. Emperyalist-kapitalist sistemin istediği doğrultuda davranarak, Türkiye işçi sınıfına ve emekçi halka buhranın yükünü yıkmaya çalışmaktadır. Ücretlerin dondurulmasına razı olacağını açıklamaktadır. Böylelikle işçi sınıfı açısından en kritik bir dönemde işbirlikçiliğini bir kez daha kanıtlamış olmaktadır.

Hükümet ekonomik buhrandan çıkmak için işçi sınıfını «fedakârlığa» çağırarak ve bu yolda DISK'ten de yardım istemiştir. DISK bu çağırışı asıl fedakârlık yapması gereken sınıfın sermaye sınıfı olduğunu söyleyerek yanıtlamıştır. Görüşmelerin hangi ilkeler içinde yapılacağını açıklayan DISK, görüşmeler sürdürülürken çok önemli gördüğü:

- a. Örgütsel bağımsızlığını,
- b. İşçi sınıfının dünya görüşü olan sosyalizmin ilkelerini,
- c. Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesini

kendisine yol gösterici olarak alacağını belirtmiştir. Hükümetle işçi sınıfının ilişkileri gündeme gelince TURK-İŞ hükümet görüşmeleri iki açıdan ele alınabilir:

1. Yapılan görüşmelerde TURK-İŞ, Türkiye işçi sınıfının ne ölçüde sözcüsüdür?
2. Fedakârlık bilimsel bir zorunluluk mudur?

DISK, Türkiye işçi sınıfı adına TURK-İŞ yöneticilerinin hükümetle yaptıkları görüşmelerin kesinlikle Türkiye işçi sınıfını bağlamadığını vurgular. Çünkü TURK-İŞ, bugün örgüt içi bütünlüğünü sağlamış değildir. Yapısında siyasal iktidarın, anti-faşist girişimlerde bulunmasını engellemek ve hatta iktidardan düşürmek için şike grevler yapmayı planlayan örgütlerin yanı sıra TURK-İŞ yönetimiyle işçi sınıfının ekonomik çıkarlarını savunmada hiç bir zaman bağdaşamayacak sendikal bilince sahip örgütler vardır. Bu nedenle TURK-İŞ yöneticilerinin hükümetle yaptıkları görüşmeler özünde TURK-İŞ bünyesinde örgütlü işçileri da-

hi etkilemeyecek... İşçi sınıfı bu günkü bunalımın sorumlusu değildir, bu nedenle herhangi bir fedakârlıkta bulunmaz. 1978 başından beri, Türkiye'yi CHP ağırlıklı bir iktidar yönetmektedir. Bu iktidar, göreve geldiği anda kapitalist-emperyalist sistemin finansman örgütü IMF ile devam eden görüşmeleri sürdürmüş ve sonuçta IMF'nin de isteğine uyarak:

**Tunç: «Hesaplarda
uyum sağlanırsa
anlaşma an meselesi»**

Milliyet 18 Temmuz 1978

- Fiyat artışlarını durdurucu bir ekonomi politikası izlemeyi,
- İşçi ücretlerini ve tüm çalışanların gelirlerini daraltıcı bir politikayı yürütmeyi,
- Devalüasyon yapmayı kabul etmiştir.

IMF İSTEĞİ DOĞRULTUSUNDA UYGULAMALARIN SONUCU

Hükümet, IMF'nin istediği doğrultuda bir ekonomi politikası uygulamaya başlamış, öncelikle devalüasyonu gerçekleştirmiştir. DISK, yapılan devalüasyona o günlerde karşı çıkmış, ihracatın artırılması için devalüasyonun zorunlu bir çözüm yolu olmadığını büyük bir kararlılıkla belirtmiştir. Devalüasyonun emekçi halkı ezmek için bir araç olduğunu belirtmiştir. IMF'nin istediği doğrultuda alınan devalüasyon kararına, uzlaşmacı sendikal örgütler karşı çıkmamış, böylece yapılan devalüasyondan memnun kaldıklarını belirten sermaye çevrelerinin ve emperyalist finansman örgütlerinin yanında yer almışlardır.

MC'nin istediği ekonomik politikanın uygulanmasının zorunlu sonucunu toplam talep düşürülmüştür. Özünde fiyat artışlarını durdurmayı, hatta düşürmeyi amaçlayan bu politika, tekelci kapitalistlerin elinde, tam ters bir sonuç vermiştir. Tatlı kârlar elde etmeye almış kapitalistler düşen toplam mal talebi karşısında, fiyatları indirmek yerine, aynı kârı üretimin maliyetlerini düşürerek elde etmek istemişlerdir. Böylece, özellikle konut yapımı, elektrikli ev araçları, tekstil ve lastik işkollarında «yeterli hammadde bulunmadığı» gibi inandırıcı olmayan gerekçelerle binlerce işçi işten atılmıştır. Hükümet kendi kararıyla ortaya çıkan bu duruma seyirci kalmış, kendisine oy-larıyla destek olan işçilerin, fiyat artışlarına karşı uygulanan politika-da zarar görmelerini yalnızca seyretmiştir. Kapitalistlerin fiyatları düşürmesini kârlarını azaltmasını ve sorumlu oldukları buhranın yükünü çekmelerini önlem alarak sağlamamıştır. Her zaman olduğu gibi, 1978 sonrasında uygulanan ekonomi politikasının yükünü yine işçi sınıfı çekmek zorunda kalmıştır. Hükümet işten atılan işçilere seyirci kalırken, işverenler bunu fırsat bilip, fabrikalardaki devrimci kadroları belli ölçüde tasfiye etmişlerdir.

FİYAT ARTIŞLARINI DURDURMAYA SEÇİLEN KURBAN, İŞÇİLER OLMAYACAKTIR

TURK-İŞ, bu oyunun figüranı olmaya devam ederken, DISK, yetkili organlarında bu sorunun çözümü için, gerekli çalışmaları yapmaya başlamıştır. Yaratılan işsizlikle mücadele işçi sınıfımızın gündemine bütün önemiyle gelmiştir. DISK, hükümetin bir yandan işsizlik sorununa çözüm aradığını belirtirken, bir yandan işsizliğin büyümesine göz yummasının karşısında olacağını çeşitli kere-ler belirtmiştir. Bu konuda sendikaların devrimci militan kadrolarının işten atılmasına ve işsizliğin büyümesine seyirci kalmayacağını açıklamıştır. TURK-İŞ ise, hükümet çevreleriyle yaptığı görüşmelerde işten atılmaları bir anlamda yardımcı olduğunu «işçi sınıfının fedakârlık yapması gerektiğini» açıklamasıyla ortaya koymuştur. Böylelikle IMF'nin

**Tunç: "Özel
kesimle de
görüşmeye
hazırız"**

Günaydın 18 Temmuz 1978

istemi doğrultusunda davranmaması için hükümete hiç bir etkide bulunmamış «uzlaşmacılık» niteliğini bir kez daha kanıtlamıştır. İşçi sınıfı bilimi şunu kesinlikle bize öğretmektedir ki, TURK-İŞ'le hükümetin üzerinde anlaştıkları «ücret artışı» ile «istihdam artışı» olguları birbiriyle çelişmektedir. İstihdam, kapitalist toplumda, ancak ücretlerin yükselmediği bir ekonomik politik ilişkiler dizisinde artabilir. İstihdamın artışının yükünü de, yine işçiler ve bütün çalışanlar daha az ücret alarak çekerler. Ücretler artarken de istihdamın artışı kesinlikle olanaklı değildir. Bu gerçekleri özümsemiş işçi sınıfımızı böylele yuvarlak sözcüklerle aldatmak olanağı artık kalmamıştır. İşsizliği artıran, fiyat artışlarını durdurmayı amaçlayan ekonomik uygulamaya, kaçınılmaz bir sonuç mudur? Bunu işçi sınıfı bilimi kesinlikle reddetmektedir. Çünkü, fiyat artışlarını durdurmaya yönelik uygulamaya, işsizlerin sayısını artırmaktan başka sonuç sağlamamış, fiyat artışları durdurulamamıştır. Hükümet tekeller karşısında kesin tavır alamamış, gerçek bir antienflasyonist politika sürdürerek tekel kârlarını azaltmaya yönelik uygulamalara girememiştir. Sonuçta uygulanan politikanın faturası, işçi sınıfına daha açık deyimle işyerlerindeki sınıf bilincine ulaşmış işçilere ödettirilmiştir.

ÜCRETLER DONDURULAMAYACAKTIR

Bakanlar Kurulu, Türk-İş'te yapılan anlaşmayı onayladı.
DISK'te görüşmeler sürecektir.

Hükümetle Türk-İş arasındaki «Toplumsal Anlaşma» açıklandı

Milliyet 21 Temmuz 1978

IMF'nin kredi vermek için öne sürdüğü koşullardan bir diğeri de işçi ücretlerinin ve bütün çalışanların ellerine geçen toplam gelirin azaltılmasına yönelik bir uygulamanın yapılmasıdır. Bu istem hükümet tarafından iki yönlü bir uygulama ile gerçekleştirilmek istenilmiştir. Hazırlanan yeni vergi yasa tasarısı ile, emekçi kesimlerinden alınan vergi oranları düşürülmek istenilmiştir. Tasarı, 10 milyar lira kadar bir fonu yüksek gelir gruplarından almayı amaçlamıştır. Ama şu anda bu bir tasarı olarak durmaktadır. Uygulamanın ikinci bölümü için yasa gerekmediğinden, bu uygulama hemen sonuçlarını vermeye başlamıştır. Bu uygulamanın özeti:

« sizlerden daha az vergi alarak gelirlerinizi artırdık ama, siz de ekonomik buhrandan çıkıncaya kadar, toplu sözleşmelerde fazla ücret artışı istemeyin» biçiminde somutlaşmıştır. Böylece varılması düşünülen hedef, kalkınma için gerekli fonların işçilerden ve çalışanlardan sağlanmasına yönelmek olmuştur. Bu plan, TURK-İŞ yöneticileriyle peyderpey gerçekleştirilmeye başlanmıştır. TURK-İŞ'le hükümet yaptıkları görüşmelerde, işçilerin gelirlerini pazarlık masasına yatırmışlardır. İşçi sınıfımızın TURK-İŞ içinde bulunan kesiminin, ekonomik ve demokratik çıkarları, IMF'nin istekleri doğrultusunda uygulanan bir ekonomi politikasının başarısı için feda edilmiştir. Böylece TURK-İŞ'in işbirlikçiliği bir daha kanıtlanırken, plan da sırtarak ortaya çıkmıştır. Amaç, sınıf ve kitle sendikacılığı yapan DISK'i de bu kısıpaca almaktır.

DISK İSTEKLERİNDE KARARLI OLACAKTIR

Bunun için basında, işçi ücretlerinin dondurulmasına yönelik anlaşmalara DISK'in de katıldığı yolunda haberler çıkartılmıştır. Haberlerin kaynağı gerçekte bellidir. Böylece işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik haklarının tek güvencesi olan DISK de suç ortağı haline getirilmek istenilmiştir. Ancak DISK, hiç

bir zaman oyunun içinde olmamıştır. İlişkilerini belli ilkeler doğrultusunda sürdürmüştür.

DISK, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın ekonomik ve demokratik haklarını Başbakanın DISK'i ziyareti sırasında kendilerine belirterek 13 sayfa tutarındaki istemleri görüşmelere başlamanın temeli olarak hükümet yetkililerine vereceğini söylemiştir. Görüşmelere başlayabilmek için bu istemlerin esas alınmasını belirtmiştir. İstemler; 6. Genel Kurulun aldığı kararların özü saptırılmadan daha da ayrıntılı hale getirilmiş bir biçimdeydi. 141-142. ~~143~~ üncü maddelerin kaldırılarak düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne konulan yasağın yok edilmesi, referandumun yasalaştırılması, bütün çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendikal örgütlenme hakkının sağlanması, bütün sosyal güvenlik kuruluşlarının birleştirilmesi ve yönetimlerinde çalışanların söz hakkına sahip edilmesi gibi birçok istek DISK'in görüşmelere başlamasına temel olarak ileri sürülmüştür. Hükümet, istemleri almayı kabul ederse görüşmeler kapalı kapılar ardında değil, «tabanın söz ve karar sahibi olma» ilkesinin ışığında yürütülmüş olacaktır. O zaman gizli pazarlıklar ve kirli çamaşırlar da gün ışığına çıkacaktır. Oyun bozulacaktır.

BUHRANIN SORUMLUSU İŞÇİ SINIFI DEĞİLDİR - FEDAKÂRLIK TA YAPMAYACAKTIR

Ancak DISK'in devrimci sendikacılık yaparken gözden uzak tutmadığı bazı gerçekler vardır. Bunlar Türkiye'de ücretlerin maliyetler içindeki payının DPT araştırmalarına göre % 11 oranında olduğu ve gerçek anlamda ücret artışlarının fiyat artışlarının gerisinde kaldığıdır. Ayrıca şu da, Devlet Planlama Teşkilâtının da kabul ettiği bir gerçektir; verimlilik artışları işçi ücretlerinden büyük bir hızla yükselmektedir.

Bu somut gerçekler, DISK'in istemlerinin temelini oluşturmaktadır. DISK, bu somut gerçeklere ayağını basarak sınıf ve kitle sendikacılığı yapmaktadır. Ayrıca DISK'in bir başka özelliği de üyelerinin bu bilinçle donanmış olmasıdır. DISK'te tabanın onayını almayan hiç bir karar yürürlüğe giremez. Genel Sekreter Fehmi İŞIKLAR'ın da bu konuda basın açıklamasında söylediği gibi DISK'in görüşü: «Bu düzenin, bütün çalışanları ezen ve sömüren bir işleyişe ulaşmasında, ekonomik bunalıma düşmesinde, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın hiç bir sorumluluğunun bulunmadığı» noktasında toplanmakta, bu nedenle ekonomik ve siyasi işlerliğinde sorumluluk taşımadığı düzenin sorunlarının çözümünde de ne işçi sınıfımız ne de emekçi halkımıza «fedakârlık» adı altında bir görevin düşmediği şeklindedir.

DISK :

"Ekonomik bunalımdan çıkmak için fedakarlığı işçiler değil, sermaye çevreleri yapmalı,,

Cumhuriyet 10 Temmuz 1978

DİSK, İŞÇİ SINIFINA VE EMEKCİ HALKA KARŞI SORUMLUDUR

IMF'nin istekleri doğrultusundaki gelişmeler üzerine DİSK'in görüşlerini açıklayan Genel Sekreter Fehmi IŞIKLAR, Türk - İş'in Türkiye İşçi Sınıfını temsil etmediğini, işçi sınıfının "fedakârlık" yapacak durumda olmadığını, DİSK'in ekonomik ve demokratik hakların geri alınmasına izin vermeyeceğini belirtti. IŞIKLAR'ın bu konuda verdiği demeç şöyledir :

Son günlerde işçi ücretleri üzerinde çok yoğun bir biçimde söz edilmiştir. Ücretlerin başıboş artması ile fiyatların arttığı, bu nedenle fiyat artışlarının gerek nedeninin ücret artışları olduğu söylenmiştir.

Oysa işçilerin sendikaları aracılığıyla daha yüksek ücret istemeleri fiyatların artmasının NEDENİ değil, SONUCUDUR.

Varolan ekonomik koşulların sorumlusu işçi sınıfı değildir. Ekonomik darboğaz nedeniyle hesap sorma durumunda bulunan işçi sınıfı hesap vermeye itilmekte, ve kapitalizmin bunalımdan çıkış çabaları için öncelikle işçi sınıfından fedakârlık yapması istenmektedir.

Başta tekelci kapitalistler olmak üzere kapitalist sınıfın kârları sürekli olarak artarken, büyük gelir sahipleri vergi ödemezken, kiralara hızla yükselirken işçilerin, emekçilerin, egemen sınıf ve tabakalar lehine fedakârlık yapması beklenemez.

Sendikaların ekonomik talepleri günün koşullarını yansıtmaktadır. Türkiye'de demokratik sınıf ve kitle sendikacılığını sürdüren tek sendikal örgüt olan DİSK, bu

anlamda ücretlerin denetlenmesine, dondurulmasına yönelik her girişime karşı çıkacaktır.

**DİSK, CHP'Yİ
HÜKÜMET OLMAZDAN ÖNCE
DESTEKLEMİŞTİR**

DİSK halktan yana önlemler alacağı, demokratik hak ve özgürlükleri genişleteceği sözünü veren CHP'yi hükümet olmasından sonra değil, seçimlerden önce ve seçim döneminde ilkeli bir biçimde desteklemiştir. DİSK bu desteği sağlarken, ayrıca bu partinin iktidara olma durumunda kendisinden neler beklediğini de ilân etmiş, DİSK'in istemlerini açıklamıştır.

DİSK, MC'nin iktidardan uzaklaştırılmasından sonra iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümetin faşist saldırılara karşı girişeceği mücadelede, demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesine ilişkin çabalarında sonuna kadar destekleneceğini sık sık açıklamıştır.

Hükümetin halktan yana olacak girişimlerini destekleyeceğini açıklayan DİSK, aynı hükümetin işçilerin aleyhine sonuç verebilecek kararlarını eleştirmeye ve bu kararlara göre girişeceği uygulamalara karşı çıkmaya devam edecektir. Bu DİSK'in en doğal hakkıdır.

Ama gördüğümüz şudur ki, daha dün kadar ülkemizi ekonomik ve siyasi alanlarda tam bir iflasın eşiğine getiren MC iktidarını destekleyenler bugün demokrasi-den yana olduğunu açıklayan bir hükümeti de aynı hareketle destekleyebilmektedirler.

Bu destek, demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi yolunda, içtenlikli ve gerçekçi bir destekse sevinçlidir ve aylar sonra da olsa, hatta seçim sonrasında da da olsa bu yolda gelişme göstermesi, demokratik haklar mücadelesinde olumlu bir gelişmedir.

Üst düzeyde Hükümet ile TÜRK-İŞ arasında varılan bu tür biçimsel anlaşmalar kağıt üstünde kalmaya mahkûmdur. Bu tür anlaşmalar ister kamu işyerinde olsun, ister özel sektörde olsun DİSK'i bağlamayacaktır

DİSK YALNIZ ÜYESİ İŞÇİLERİN DEĞİL, TÜM EMEKÇİ KESİMLERİN ÇIKARLARINI SAVUNUR

Bugün Hükümet ile TÜRK - İŞ arasında işçi ücretleri temel konu olmak üzere, çalışma hayatına ilişkin bazı konuları kapsayan bir anlaşmaya varılmıştır. Üst düzeyde varılan bu anlaşma, tabanın kabul edemeyeceği bir anlaşmadır. Bu anlaşma, sınıf işbirliğini savunmayı, sınıf uzlaşmacılığını bir kez daha sergileyen bir anlaşmadır.

Sarı sendikacılığın çözülüşünü geciktirmeyi fırsat bilenler bu anlaşmaya dört elle sarılmışlardır.

Bu anlaşmada en önemli yenilik, KİT'lerde çalışanlar için KİT'lere göre ayrı ayrı değil bir bütün halinde yapılan yanlış pazarlıktır ve bu "Çalışma barışı" adı altında sunulmaktadır. DİSK, sömürünün olduğu yerde çalışma barışının olmayacağını bilir ve bu tür anlaşmalara bu gözle bakar.

Türkiye, gerçekten çok önemli günler yaşamaktadır. DİSK, bu günlerin öneminin bilincindedir. Ancak DİSK, yalnız üyesi işçilerin değil tüm emekçi kesimlerin çıkarlarını savunur. DİSK, işçi sınıfının mücadelesini, sömürülen ve baskı altında tutulan diğer emekçi kesimlerin mücadelesinden ayırmaz.

Bugün işçi sayılması gerektiği halde, sendikalaşma hakkı olmayan, toplu iş sözleşmesi yapamayan yüzbinlerce emekçi vardır. DİSK, bu çalışanların haklarını da bir bütün içinde gözetmek durumundadır. Bu açıdan DİSK, işçi ücretlerinin denetimi ya da salt sömürüyü artıran verimlilik artışları üzerinde bir anlaşma yapılması yerine, tüm çalışanların demokratik hak ve özgürlüklerinin genişletilmesinin, çalışma hayatının demokratikleştirilmesinin sağlanmasını savunmaktadır.

Bu nedenle DİSK, öncelikle çalışma hayatının demokratikleştirilmesine ilişkin şu istemlerin hayata geçirilmesini istemektedir :

- Çalışanlar arasında işçi - memur gibi yapay ayrımlar kaldırılmalı, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı verilmelidir.

- Lokavt kaldırılmalı, sınırsız grev hakkı tanınmalıdır.
- İşçilerin istedikleri sendikayı seçme hakkı olan ve gizli oy açık sayım ilkesine dayalı REFERANDUM yasallaştırılmalıdır.
- Sendikalar yasası, toplu sözleşme, grev ve lokavt yasası, iş yasası başta olmak üzere çalışma hayatını ve sendikal çalışmaları ilgilendiren tüm yasa ve yönetmeliklerde yer alan tüm anti - demokratik maddeler kaldırılmalıdır.
- İş yasası kapsamı dışında bırakılan tüm çalışanlar iş yasası kapsamına alınmalı ve iş yasalarının birliği sağlanmalıdır.
- SSK demokratikleştirilmeli, işçiler yönetiminde söz ve karar sahibi olmalı, giderek tüm sosyal güvenlik kuruluşları birleştirilmelidir.
- Demokratik örgütler üzerindeki baskılara son verilmeli, faşist yuvalar dağıtılmalı, buna yönelik görevleri yerine getirmeyen vali, emniyet müdürü ve diğer görevlilere derhal işten el çektirilmelidir.
- Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen 141., 142. ve 163. maddeler kaldırılmalı ve hiç kimse düşüncelerinden dolayı cezalandırılmamalıdır.

DİSK, Hükümetin bu istemlerin hayata geçirilmesine yönelik her girişimini sonuna kadar destekleyecektir. Ayrıca devletin yönetiminde işçilerin söz ve karar sahibi olmasını savunan hükümet ILO, SSK Genel Kurulu, SSK Müdürler Kurulu, Yüksek Hakem Heyeti, Asgari Ücret Komisyonu, TRT Danışma ve Denetim Kurulları gibi işçileri yakından ilgilendiren sorunların tartışıldığı kurallarda DİSK'in de temsilini sağlayarak içtenliğini göstermelidir.

DİSK İŞÇİ SINIFINA VE EMEKÇİ HALKA KARŞI SORUMLUDUR

Bugüne kadar sürekli olarak fedakârlıkta bulunan işçi sınıfı ve emekçi halkımız bu hükümetten yeni haklar beklerken, hükümetin kendilerinden yeni fedakârlıklar beklediğini görmüştür.

Gündeminin ana maddesi emperyalizme ve faşizme karşı mücadele olan Türkiye işçi sınıfı sınırlı da olsa ilerici hükümetlerin tarihsel konumunun bilinci içinde istemlerini kararlı bir biçimde savunmak durumundadır. DİSK, işçi sınıfına ve emekçi halka karşı sorumludur. DİSK, olayları işçi sınıfının bilimi ışığında ve bu sorumluluk anlayışı içinde değerlendirir ve tavrını buna göre ortaya koyar.

Üst düzeyde Hükümet ile TÜRK - İŞ arasında varılan bu tür biçimsel anlaşmalar kağıt üstünde kalmaya mahkûmdur. Bu tür anlaşmalar ister kamu işyerlerinde olsun, ister özel sektörde olsun DİSK'i bağlamayacaktır. DİSK, kapitalist - emperyalist sistemin getirdiği bunalımlarla, yani bu sistemin yalnız sonuçlarıyla değil, bu bunalımların nedenleri ile de mücadele etmektedir ve nihai çözüm yolu olarak da sosyalizmi görmektedir.

İŞÇİ SINIFINA VE EMEKÇİ HALKA SALDIRILAR ARTIYOR

İŞTEN ATILMALARA KARŞI MÜCADELE EDECEĞİZ

Türkiye'de bugün, başta işçi sınıfı olmak üzere, bütün emekçi halk; kapitalist - emperyalist sistemin saldırısı karşısındadır. Saldırı, çeşitli görünümelerde ve çeşitli cephelerde halen şiddetle devam etmektedir. 1977 genel seçimlerinde halktan ve işçi sınıfımızdan yana ekonomik ve demokratik değişimler ya pacağını açıklayan, bunları programına alan bir partinin ağırlıklı olarak siyasal iktidarda olmasına rağmen, bu saldırılar sürmektedir. Hatta işin en önemli yanı ,bu siyasal iktidar da, dönem dönem bu saldırılara katılmakta ve gerici, faşist

-
- İşçi sınıfına yönelen saldırılar, işçi sınıfı mücadelesinin güçlendiğinin kanıtıdır.
-

çevrelerin paralelinde saldırıların güç kazanmasına neden olmaktadır. Saldırıların boyutları şunu kanıtlamaktadır ki, Türkiye'de işçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesi güçlenmektedir.

«EZİLENLER»

Başta işçi sınıfımız olmak üzere, emekçi halkımıza, Türkiye'nin bütün demokrat, ilerici ve yurtsever güçlerine yönelen saldırılar hem ekonomik, hem de siyasal alanlarda yoğunlaştırılmaktadır.

Siyasal saldırılar genel olarak faşist odaklardan kaynaklanmaktadır. Ve dergide yer alan bir sonraki yazının konusudur.

EKONOMİK BUHRANIN YÜKÜNÜ KİM ÇEKECEK?

Özünde ekonomik ve siyasal saldırıların birbirinden ayrılmazlığı çok açıktır. Kapitalizmin doğal sonucu olan sömürü ve baskıyı sürdürmek için her araç denenmektedir. Bugün, burjuvazi sorumluluğunu taşıdığı düzenin, uçurumun kenarından kurtulması için emperyalist sistemin finans örgütlerinden IMF'nin istekleri doğrultusunda her yolu denemeye başlamıştır. İşçi sınıfından, emekçi halkımızdan "fedakârlık" istemektedir. Ancak, burjuvazi her türden propaganda aracını ve yalanı kullanırken, kârından fedakârlığa yanaşmamaktadır. İşçi sınıfımızdan, halkımızdan istediği fedakârlığın en başında ücretlerin dondurulması gelmektedir.

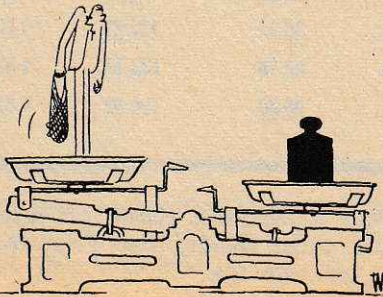
Bu iki yöntemin temelinde yatan, kapitalistlerin kendi kârlarından fedakârlık etmeme isteğidir. Fedakârlık istenilerek kurtarılabilecek düzen kapitalizmdir. Kapitalistler, buhranın ortaya çıkışını hiç gündeme getirmeksizin "yavuz hırsız" örneği hep kapitalizmin hastalıklarını gözden kaçırmaya çalışmaktadırlar. Bu-

● IMF'nin istekleri doğrultusundaki ekonomik uygulamalar işsizlik yaratmıştır

nu başarmak için TRT dahil bütün basın ve propaganda araçlarını sonuna kadar kullanmakta ve bilim dışı safsatalarla emekçi halkımızı ve işçi sınıfımızı yönlendirmek istemektedirler.

GERÇEK NET ÜCRETLER ARTMIYOR DÜZENİN YÜKÜ İŞÇİ SINIFINA YÜKLENMEK İSTENİYOR

Sermaye çevreleri son yıllarda büyük boyutlara ulaşmış olan enflasyonun sorumluluğunu ve dolayısıyla ondan kurtulmanın yükünü işçi sınıfının sırtına yıkmak için çaba göstermektedirler. Onlara göre: "Ücretler aşırı bir hızla artmaktadır, her gün biraz daha artan

işsizliğin ve enflasyonun gerçek nedeni budur. Ayrıca ücretlerin devamlı olarak artması, mallarımızın dünya pazarlarında rekabet gücünü azalttığı için, ihracatımızın gelişmesini de frenlemektedir."

Bu savların geçersizliğini bütün açıklığıyla ortaya koyabilmek için ücret - fiyat ilişkisini ve bunun ülkemizdeki somut gelişmesini incelemek gerekmektedir.

KÂR VE ÜCRET

Fiyatı, ücretten çok kâr belirler: Bir malın fiyatı, a. Girdiler, b. Ücret, c. Kâr olmak üzere 3 öğeden oluşur. Girdiler, o malın üretimi için gerekli olan ve daha önce üretilmiş bulunan ham maddeler, yardımcı maddeler ve alet ve makinelerden (bunların eskime aşınma payından) ibarettir. Girdiler de birer mal olduklarından bunların fiyatları da yukardaki gibi 3 öğeye ayrılabilir. Bu işleme geriye doğru devam edecek olursak, son noktada elimizdeki herhangi bir malın fiyatını sadece ücret ve kâra indirgeyebiliriz. Bu zaten malların değerlerinin, üretimleri için toplumsal olarak gerekli olan emek miktarına eşit olduğunu söylemenin bir başka biçimidir.

PATRONLARIN KÂRLARI AZALIRSA FİYATLAR DA DÜŞER

Malların fiyatları ücret ve kâra indirgendiği zaman, bunlar arasında doğal olarak bir bağ da kurulmuş olur. Örneğin bir mal üretilip satıldığı zaman ondan 2 liralık ücret ve 6 liralık kâr elde ediliyorsa, fiyatı 8 lira demektir. Bu takdirde sömürü oranı da % 300'dür.

Şimdi bu durumda iken ücretin 2 liradan 3 liraya çıkarılması mutlak ve zorunlu olarak fiyatın da buna koşut olarak artmasını gerektirmez. Örneğin, eğer patronlar kârlarının 6 liradan 5 liraya inmesine razı olurlarsa, malın fiyatında hiçbir artış olmaz. Ancak bu takdirde sömürü oranı % 300'den % 166'ya inmiş olur. Ama patronlar sömürü (burada aynı zamanda kâr) oranını eski düzeyinde devam ettirmek is-

GİRİŞ SERBESTİR

SERBEST TEFERÜS

terlerse malın fiyatını 8 liradan 12 liraya çıkarmaları gerekir. Çünkü ancak bu takdirde kâr gene $9/3 \times 100 = \% 300$ olur. Ancak ne varki, bu takdirde asıl ücretlerde bir artış da gerçekleştirilememiş, daha doğrusu gerçekleştirilmek istenen artış geri alınmış olmaktadır.

Emek oluyor ki, ücret artışları ki, bununla verimliliğin de üstünde olan yani asıl ücret artışlarını kastediyoruz, asla otomatik olarak fiyat artışlarına (enflasyona) neden olmaz. Böyle bir şey ancak patronlar kârlarının azalmasına razı olmadıkları zaman meydana gelir. Ve bu takdirde, yukarda gör-

müş olduğumuz gibi, ücret artışı da gerçekleşmemiş olur. Diğer bir deyişle, ücret artışını izleyen fiyat artışı, kârı koruyucu ve ücret artışını boşa çıkarıcı bir işlev görür.

KÂR ÜCRETEN 3 KAT BÜYÜK

Durum bu olunca, fiyat yükselişlerinden yani enflasyondan işçi sınıfının ücret taleplerini sorumlu tutmanın anlamsızlığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Açıkça görüldüğü üzere burada bir gelir paylaşımı söz konusudur. Bu paylaşımında patronların payını yani kârı esas almak, onu haklı ve dokunulmaz kabul etmek ve buna karşı çıkışları, yani ücret taleplerini haksız bulmak ve suçlamak bilimsellikte bağdaşmaz.

N'OLUR
BIRAKINIZ YAPALIM
BIRAKINIZ GECELM.

- KAPITALİST KORD -

Yukarda belirtildiği gibi fiyatı ücretten çok kâr belirler. Üstelik ülkemizde kârın fiyat içindeki yeri ücretinkinin yaklaşık 3 katıdır.

● Bugün Türkiye'de kârlar ücretlerden üç kat daha büyüktür

Türkiye'de son yıllardaki ücret, fiyat ve fert başına millî gelir hareketlerini incelediğimiz zaman işverenlerin savlarının geçersizliği daha açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Tablo 1'de 1970 - 1977 yıllarında, özel sektörün SSK'ya bağlı işyerlerinde çalışan işçilerin prim kesilmesine esas olan ortalama brüt ücretleriyle, fiyatlarda ve fert başına millî gelirdeki gelişmeler karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde görüleceği gibi, devre boyunca nominal brüt ücretlerde önemli sayılabilecek artışlar olmuştur ama, fiyatlarda da paralel artışlar olduğu için gerçek ücretlerdeki artış çok mütevazî düzeylerde kalmıştır. Hatta 1971 ve 1972 yıllarında gerçek ücretler artmak şöyle dursun azalmıştır bile. Aynı durum 1977'de de görülmektedir.

TABLO : 1 ÖZEL SEKTÖR BRÜT ÜCRETLERİ

Yıllar	Günlük Brüt Ücret(*)	Fiyat Endeksi(**)	Gerçek Ücret	Gerçek Ücret Endeksi	1968 Faktör Fiy. Kişi Başına GSMH(***)	Kişi Başına GSMH Endeksi	Ücretin Fert Başına GSMH'daki Pay Endeksi
1970	32.98	115.3	28.60	100.00	3 220	100.00	100.00
1971	36.32	133.4	27.23	95.21	3 460	107.45	88.61
1972	41.36	149.1	27.74	96.99	3 611	112.14	86.49
1973	50.96	172.0	29.63	103.60	3 706	115.09	90.02
1974	65.52	199.3	32.87	114.93	3 885	120.65	95.26
1975	78.75	237.6	33.14	115.87	4 086	126.89	91.32
1976	105.35	278.8	37.79	132.13	4 299	133.51	98.97
1977	128.63	354.3	36.30	126.92	4 396	136.52	92.97

(*) SSK'na bağlı özel sektör işyerlerindeki günlük brüt ücretler. SSK Yıllığı, 1977.

(**) İstanbul şehri tüketici fiyatları endeksi, Aylık Fiyat Endeksleri Bülteni, Nisan 1978, DİE.

(***) Türkiye Millî Geliri 1962 - 1977, DİE.

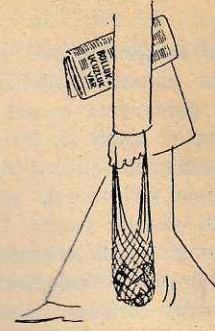
● Fiyatların artışı durdurmak için sermayenin kârından fedekârlık yapması gereklidir

1971 ve 1972 yıllarında gerçek ücretlerin gerilemiş olmasının nedeni, 12 Mart döneminde işçi sınıfı üzerine yapılmış olan baskılardır. O yıllarda grevlerin yasaklanması ve sendikaların sıkıyönetim tarafından toplu sözleşmelerde daima uzlaşma ya zorlanmaları etkisini derhal gerçek ücretlerin düşmesinde göstermiştir. Gerçek ücretlerde 1977 yılında görülen düşüşün nedeni, o yıl enflasyonun çok yüksek boyutlara ulaşmış olmasıdır. Aynı durumun 1978'in ilk yarısında da devam etmiş olması çok olasıdır.

İŞÇİLERİN MİLLÎ GELİR İÇİNDEKİ PAYI DÜŞÜYOR

Gene aynı tabloda görüldüğü üzere sabit fiyatlarla birey başına millî gelir 1970 - 77 arasında devamlı olarak artmış ve 1970'de 100 iken 1977'de 137'ye çıkmıştır. Oysa aynı

dönemde gerçek ücret endeksinin 100'den ancak 127'e çıktığını görüyoruz. Bu, gerçek ücretlerin, söz konusu dönemde, fert başına millî gelir artışlarının gerisinde kalması, yani işçi sınıfının millî gelir içindeki göreceli payının azalması, sermayedar sınıfının payının da artması demektir. Bu hesaplar brüt değil de net ücretler üzerinden yapılacak olursa durum çok daha vahimleşmektedir. Tablo 2'de bu yapılmıştır. Bu tabloda SSK'ya bağlı özel işyerlerinde çalışanların ortalama net ücretlerinin 1970 - 1977 arasındaki hareketi gösterilmiştir. Tablodan da anlaşılacağı üzere gerçek net ücretler gerçek brüt ücretlerden daha az artmıştır. Bunun nedeni enflasyon sonucu nominal ücretler arttıkça gelir vergisinin bundan daha büyük bir pay almakta olmasıdır. 1970 - 77 arasındaki 8 yıllık zaman içinde net gerçek ücretler hemen hiç artmamıştır. Hatırlayalım ki, aynı dönemde sabit fiyatlarla fert başına millî gelir artış

oranı % 36.5'dur. Yani gerçek ücret artışları millî gelir artışlarının, söz konusu dönemde, bir hayli gerisinde kalmıştır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, işveren sermaye çevrelerinin işçi ücretlerinin son yıllarda büyük artışlar gösterdiği yolundaki savları gerçeklere uymamaktadır. Tersine son yıllarda ücretlerin millî gelirdeki göreceli payı azalmış kârların ise artmıştır. Bunu Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneğinin (TÜSİAD) yapmış olduğu bir anket de doğrulamaktadır. Sonuçlarını Tablo 3'de verdiğimiz bu ankete göre, ücretlerin en yüksek olduğu 1976 yılında bile, işletmelerin kârlılık durumları önceki yıllardan daha iyidir.

● Enflasyon tekeli kapitalistlerin çıkarlarına hizmet eder

TABLO : 2 ÖZEL SEKTÖR NET ÜCRETLERİ

Yıllar	Günlük Net Ücret(*)	Fiyat Endeksi(**)	Gerçek Ücret	Gerçek Ücret Endeksi	1968 Faktör Fiy. Kişi Başına GSMH(***)	Kişi Başına GSMH Endeksi	Ücretin Fert Başına GSMH'daki Pay Endeksi
1970	26.85	115.3	23.28	100.00	3 220	100.00	100.00
1971	29.09	133.4	21.81	93.68	3 460	107.45	87.18
1972	32.57	149.1	21.84	93.81	3 611	112.14	83.65
1973	38.64	172.0	22.47	96.52	2 706	115.09	83.86
1974	47.99	199.3	24.08	103.43	3 885	120.65	85.73
1975	55.37	237.6	23.30	100.09	4 086	126.89	78.88
1976	69.51	278.8	24.93	107.09	4 299	133.51	80.21
1977	81.91	354.3	23.12	99.31	4 396	136.52	72.74

(*) Brüt ücretten sigorta primi ve vergiler düşülerek bulunmuştur. SSK Yılığ, 1977.

(**) İstanbul şehri tüketici fiyatları endeksi, Aylık Fiyat Endeksleri Bülteni, Nisan 1978, DİE.

(***) Türkiye Millî Geliri 1962 - 1977, DİE.

Üretim araçlarının özel mülkiyet altında olması kapitalizmde bozuk gelir dağılımının nesnel temelini oluşturur. Kaldı ki, bu bozuk gelir dağılımının gittikçe daha da bozulmasına yol açacak yönde işleyen çeşitli etkenler vardır: Üretim araçlarının mülkiyetlerindeki tekelleşme, üretim teknolojilerinin gittikçe daha çok sermaye, daha az işgücü kullanır hale gelmesi, vergi yükünün gittikçe daha çok emek gelirlerine (maaş ve ücretler) yüklenmesi ve emek gelirlerindeki artışların enflasyon hızının gerisinde kalması gibi. Öte yandan, vergi yoluyla ya da sosyal refah harcamaları, yol, su, elektrik, okul vs. gibi aracılığıyla bozuk kapitalist gelir dağılımı düzeltilemez. Zaten bozuk olan kapitalist bölüşümün gittikçe daha da bozulması yönünde işleyen kuvvetleri dengeleyecek tek önemli unsur işçi sınıfının mücadelesi olmaktadır. İşçi sınıfı ücret artış taleplerinde sadece ücretlerdeki mutlak artışlarla değil ulusal gelir içindeki görece payındaki değişimlerle de ilgilenmelidir. İşçi sınıfının ulusal gelirden aldığı görece payın azalmaması için, elde edilen yıllık ücret artış hızının, enflasyon hızı ile verimlilik artış hızı toplamından küçük olmaması gerekmektedir.

NİÇİN İŞÇİ SINIFINDAN FEDAKÂRLIK İSTENİYOR?

Bütün bu bilimsel ve somut gerçeklere rağmen, niçin işçi sınıfının ücretlerindeki artışlara karşı çıkılmaktadır? Bu bütün işçiler ve emekçi halk tarafından en açık ve duru bir biçimde cevaplandırılması gereken bir sorudur. Bu sorunun cevabını, şimdiki ve önceki siyasal iktidarların dış ekonomik ilişkilerinde aramak gerekir. Türkiye ekonomisinin kapitalist - emperyalist sistemle olan bağımlılık ilişkisi, böyle bir uygulamayı gerektirmektedir. Kapitalist - emperyalist sistem ve onun finansman örgütü IMF, Türkiye'nin gereksinim duyduğu döviz ve krediyi vermek için, işçi ücretlerinin dondurulmasını, ücretlerin verimlilik artışının gerisinde

TABLO : 3
CEVAPLARINA GÖRE FİRMALARIN ORANLARI

Kârlılık	1974	1975	1976
Azaldı	42.9	41.9	34.9
Aynı kaldı	36.6	29.4	30.2
Arttı	24.5	28.6	34.9

Kaynak : 1976 Özel Kesim Sanayi Sektöründe Gelişmeler,
TÜSİAD Yayını, Ocak 1977, s. 8.

kalmaması istemektedir. İşçilerin milli gelir içindeki paylarının giderek azalmasını, kalkınma için gerekli fonların bu kaynaktan sağlanmasını önermektedir. Uygulama da bu yönde olmaktadır.

● 1970'e göre, gerçek ücretler 1977'de 126'ya çıkarken, kişi başına düşen milli gelir 136'ya çıkmıştır. Ücretler milli gelir artışının gerisinde kalmıştır

Kapitalistler fiyat artışlarından yakınıırken gerçekte kendi çıkarlarını savunmaktadırlar. Onların istediği fiyat artışlarının durması değildir. Kârlarının azalmamasıdır. Fiyat artışlarını durdurmak bahanesi ile ekonomik buhranın yükünün emekçi halka ve işçi sınıfına yüklenmesidir... Bu aşağıda örnekleri görüleceği gibi, bütün az gelişmiş kapitalist ülkelerde de böyle olmuştur...

ENFLASYONDAN KİM YARARLANIYOR?

Enflasyonun bir kalkınma aracı olarak kullanılması (zorunlu tasarruf yarattığı için) bir çok az gelişmiş ülkede gelir dağılımını hızla emekçiler aleyhine bozmuştur. Örneğin, 1960 yılında Meksika'da nüfusun en zengin %20

sinin geliri en fakir % 20'nin gelirinin 10 katı iken, 1965'de 17 katı olmuştur. Yine Brezilya'da 1963'den 1973'e nüfusun en zengin % 5'inin ulusal gelirdeki payı % 28'den % 37'ye yükselmiştir. Brezilya nüfusunun en fakir % 40'ının görece payı ise % 10.6'dan % 8.1'e düşmüştür, aynı dönem içinde.

Enflasyonun yukarıda belirtilen gelir dağılımını emekçi kitleler aleyhine bozucu niteliği vardır. Enflasyon, bu yönüyle emekçi kitlelerin gerçek satınalma güçleri üzerine konmuş bir vergidir. Emekçi kitlelerden burjuvaziye fon aktarımıdır. Bu yönü bakımından enflasyon, kapitalist sistemin bir aksaklığından çok, egemen sınıfların bilinçli bir ekonomi politikası olmaktadır. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kesimlere düşen görev her yıl enflasyon hızı ve verimlilik artış hızı toplamına eşit bir ücret artış hızı sağlamaya çalışarak, burjuvazinin bu ekonomi politikasını (enflasyon) işlemez hale getirmektir. Zaten devletin vergi gelirlerinin çok büyük bir kısmını ödeyen emekçi kesimler, kendilerinin bir de enflasyon aracılığı ile dolaylı olarak vergilendirilmelerine, hem olağan devlet giderlerinin hem de kalkınmanın tüm yükünün kendi sırtlarına yüklenmesine ayrıca enflasyonla mücadele adına kârlarından vazgeçmek istemeyen kapitalistlerin işçi çıkarak işsizlik yaratmalarına elbette ki, izin vermeyeceklerdir. Bu nedenle, önümüzdeki dönemde, işçilerden enflasyonu önlemek için ücret kısıtlamalarına razı olmaları beklenmemelidir. Tam tersine işçiler enflas-

yonu karşı kendilerini ancak ücretlerine zam isteyerek ve işten atılmalarına karşı çıkarak savunabilirler.

FİYAT ARTIŞLARI İLE MÜCADELE AMAÇ DEĞİL...

Örneklere de görüldüğü gibi fiyat artışları ile mücadele kapitalistler açısından bir amaç değildir. Aksine fiyat artışları kapitalistlerin özellikle de tekelci kapitalistlerin en çok istedikleri ekonomik bir olgudur. Buna rağmen fiyat artışları ile mücadele gündeme gelirse, 1978 başından beri onun sonuçlarını işçi sınıfımız en acı biçimde yaşamaktadır. Bir taraftan işsizlikten yakınan burjuvazi, bir taraftan da kârını azaltmak için bir maliyet unsuru olan ücret ödemelerini düşürmeye yönelik uygulamaya girmiştir.

Her iş kolunda sürekli toplu işçi çıkartmaları başlamıştır. Hükümet de bunlara göz yummaktadır.

İŞTEN ATILMALAR YAYGINLAŞIYOR...

Bir taraftan işsizlik için çözüm arayan hükümet, köye ulaşım projesi gibi hayalci uygulamalarla iş olanaklarını yaratacağını sanır-

- Fiyat artışları ile mücadele edeceğini belirten hükümet kârlarının azalmasına razı olmayan kapitalistlerin işçi atmalarına göz yummaktadır.

ken, diğer taraftan kapitalist sistemin kendi mantığı içinde fiyat artışları ile yaptığı mücadelenin işsizlik yarattığını görmezlikten gelmektedir. Bugün, 1978 başından beri özellikle inşaat, maden, lastik tekstil, petrol işkollarında resmî açıklama olmamakla birlikte 200 bin kadar işçi işsiz kalmıştır.

- Uygulanan ekonomik politikanın sonucu her sezon 150 bin işçiyi istihdam eden yapı sanayi büyük ölçüde durmuştur.
- Lastik - plastik iş kolunda toplam talebin düşmesi sonucu, işinden atılan işçilerin sayısı 3000'e ulaşmaktadır.
- Madeni eşya iş kolunda işinden atılanlar 4000'e yaklaşmaktadır

- Tekstil işkolunda da kamu kuruluşları bile işçi çıkarmaya başlamışlar, işinden atılanlar 10 bine ulaşmıştır.
- İflaslar artmış, buna karşılık bundan tekeller yararlanmaya başlamışlardır.

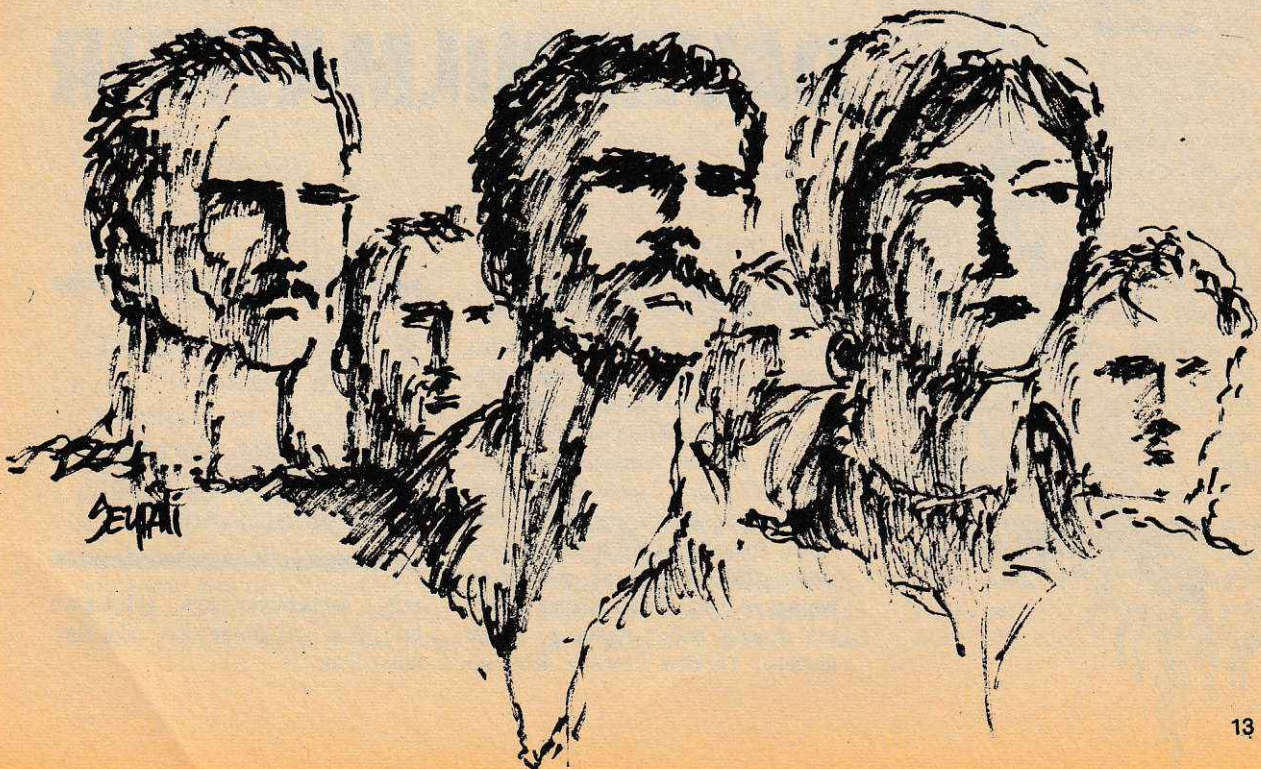
DİSK örgütsel bütünlüğü içinde, yaratılan işsizlikle sonuna kadar mücadeleye kararlıdır. Bu onun sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışının zorunlu sonucudur.

DİSK fiyat artışları ile mücadele adı altında özellikle de devrimci sendikaların militan işçilerinin işlerinden atılmalarına göz yummayacak, kârların ve kiralara dondurulması için mücadelesini sürdürecektir.

İşsizlik sigortasının kurulması için çalışacaktır.

İşsizliğin azaltılması, işinden atılanların işlerine dönmeleri konusunda kararlı biçimde mücadeledir.

- DİSK, işinden atılan işçilerin işlerine alınmaları için gerekli mücadeleyi kararlılıkla yürütecektir.

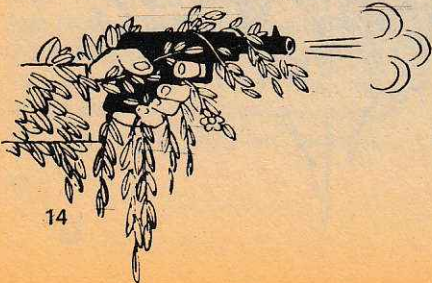
İŞÇİ SINIFINA VE EMEKÇİ HALKA SALDIRILAR ARTIYOR

FAŞİST YUVALARIN DAĞITILMASI KONUSUNDA ETKİN DAVRANILMALIDIR

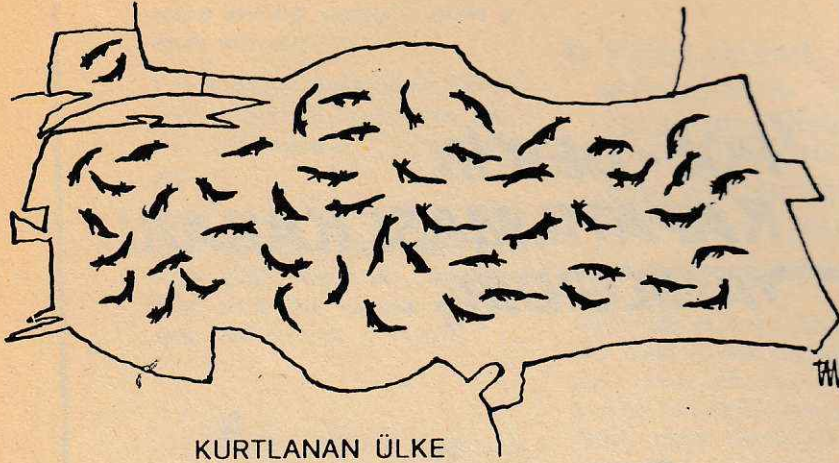
Faşist güçlerin saldırıları sürüyor. Her gün bir veya birkaç ilerci, demokrat, devrimci, sosyalist öldürülüyor. Daha çok sayıda yaralanma olayıyla karşılaşılıyor. Demokratik örgütler, sendikalar, ilerici parti binaları bombalanıyor. Saldırıların hedefi yaygınlaştırılıyor. Saldırganlar ilerci, demokrat, devrimci, sosyalist, **CHP'li** ayrımı yapmıyor. Giderek, siyasal eylemde bulunmayan **anti-faşist** kişiler de artan oranda hedef seçiliyor. Faşist güçlerin **Türkiye** üzerinde kısa sü-

-
- Hükümet kendisini sağa çekmeye çabalayan güçlerin etkisinden kurtulmalı faşizme karşı kesin tavır almalıdır
-

rede sonuçlandırmaya çalıştıkları bir oyun tezgâhlamakta oldukları anlaşıyor.

KURLANAN ÜLKE

Türkiye'nin nereden gelip nereye gittiğini, faşist ve gerici güçlerin nasıl bir gelişmeyi planlamaya çalıştıklarını sağlıklı değerlendirebilmek için, yakın geçmişin bilinen olaylarını yeniden hatırlamakta yarar var.

MC DÖNEMİNDE DEVLETİN OLANAKLARI FAŞİST GÜÇLERE AÇILDI

Yedi ay öncesine kadar Türkiye'yi MC hükümetleri yönetiyordu. MC, ülkeyi yönetirken görülmemiş ölçüde sorumsuz bir ekonomi politikası izledi. İşçilerin alın teriyle biriken dövizler har vurulup harman savruldu.

İhracat, öngörülen hedeflere bile ulaşamadı. Dış ticaret açığı büyüdü. Pahalılık büyük bir hızla arttı. İşçilerin, emekçilerin ücretlerinin satın alma gücü geriledi. MC döneminde, Türkiye uluslararası ilişkilerde de başarısız kaldı. Birleşmiş Milletler'deki oylamalarda yalnızlığa itildi. İktidarların yıllardır bağlılıkla dümen suyunda gittikleri ABD bile ambargo uygulamasına başladı.

MC döneminde faşist güçler beslendiler. Yeni olanaklara kavuştular. Eğitim kurumlarından, sağlık kurumlarına, polisten gümrük ve tekele kadar tüm devlet kadroları faşistlerle dolduruldu. İşçi alımında, memur alımında faşist dernek baş-

kanlarının "tavsiye kartları" tek geçerli belge durumuna geldi. Devlet kadroları faşist militanların geçimlerini sağlamak üzere gereksiz yere şişirildi. Özellikle güvenlik kuvvetleri içinde sağlanan böylesi bir oluşumla, eğitim kurumları, öğrenci yurtları, faşistlerin ve onların zorbalığına başeğenlerin girebildiği kurumlar oldu. Devlete bağlı yurtlar ve bazı özel yurtlar faşistlerden başkasının barınmadığı yerler haline geldi. Öğrencilerin öğrenim kurumlarına sahip çıkmak için mücadele verdiği yerler de "olaylar" gerekçe gösterilerek kapatıldı.

- Faşistlerin saldırı alanları giderek genişlemekte, CHP ve CHP'liler de hedefleri arasında yer almaya başlamaktadır

FAŞİSTLER ÖĞRENCİ HARÇLIKLARINI GASP EDİYORDU

Faşistler eğitim enstitülerine özel bir önem verdiler. Yasa dışı olması nedeniyle, Danıştay tarafından daha sonra iptal edilen sözlü sınavlarla militan faşist-

leri enstitülere doldurdular. Bunun için her türlü sahtekârlığı yaptılar. Düşük puanlıları kaydettiler. Başka yüksek öğrenim kurumlarının öğrencilerini sahte veya eksik belgelerle eğitim enstitülerine de aldılar. Daha sonra zorbalıkla ilerici öğrencileri okul dışı bıraktılar. Örneğin okuyacağı bölümün bulunmadığı okullara disiplin kurulu kararıyla sürgünler yapıldı. "Ülkücü" derneklere haraç vermeyenler dövüldü. Faşistlerin düzenlediği gecelere, cenaze törenlerine katılmayanlar işkenceye uğratıldı. Kredi alan öğrencilerin kredilerine, banka kapısında ei konuldu.

Öğretmenler yasalara aykırı olarak sürüldü. Danıştay'dan alınan kararlar uygulanmadı. İlerici öğretmenler tehdit edildi, vuruldu, öldürüldü.

Özellikle 2. MC döneminde, "öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği" işçilerin, emekçilerin, tüm ilerici demokrat ve devrimcilerin ortak iste mi oldu.

MC, SERMAYENİN BİR KESİMİNİN DE MUHALEFETİYLE KARŞILAŞTI

işçi ve emekçilerin hükümetin düşürülmesi doğrultusundaki istemine yer yer sermaye çevreleri de katılıyordu. Çünkü MC, beceriksiz politikasıyla kapitalizmin gelişmesini de kısıtlıyordu. Döviz kıtlığı, ham madde ithalatını olanaksızlaştırıyor, enerji yetersizliği üretimi kısıtlıyor, işçi ve emekçilerin azalan gerçek ücretleri piyasada talebi daraltıyordu. Politik ve ekonomik "istikrarsızlık" sermayenin önemli bir kesimi için sorun haline gelmişti. 2. MC'nin düşmesiyle kurulan CHP ağırlıklı hükümetten emekçi sınıfların olduğu kadar tekelci sermayenin de bekledikleri vardı.

işçi ve emekçiler, ekonomik ve demokratik haklarının geliştirilmesini, faşizmin geriletilmesini, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin sağlanmasını istiyorlardı. Tekelci sermaye ise büyüme, daha fazla kâr için adımlar atılmasını talep ediyordu. Hükümet böylesine

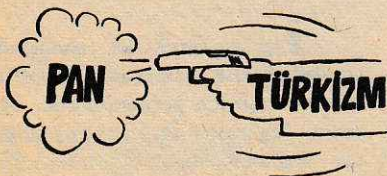
güç koşullarda göreve gelmişti. Kuşkusuz bu hükümet MC'ye oranla olumlu nitelikler taşıyor. Olumlu yanını yer yer izlediği politika ile ortaya koyuyor. Örneğin dış ilişkilerini düzenlerken sosyalist ülkelere ve bağılantısız ülkelere önem veriyor. Asgari geçim indirimini yükseltme girişiminde bulunuyor. Danıştay kararlarını genellikle uyguluyor. Yurtların, eğitim kurumlarının faşistlerin hegemonyasından kurtarılması doğrultusunda başarılar sağlıyor.

Bununla birlikte, iktidarın köklü değişikliklere gitmekten yana olmadığını da her alandaki politikasından kanıtlamak mümkün. Örneğin ambargo ve NATO konusunda sorunun çözümünü kapitalist-emperyalist sistem içinde arıyor. Parasal çıkmazdan kurtulmak üzere emperyalizmin finans örgütlerinin öngördüğü koşulları uygulamaya koyuyor. Faşist saldırılar sürerken, zaman zaman hükümet adına yapılan açıklamalarda "iki yönlü anarşik eylemlerden" söz ediliyor. Faşistlerin kurduğu tabela örgütü POL BİR ile sözde denge kurularak POL - DER kapatılıyor.

FAŞİZME KARŞI
MÜCADELE

MC'nin düşmesi, CHP ağırlıklı hükümetin yönetime gelmesiyle, işçiler, emekçiler, ilericiler, demokratlar, devrimciler açısından en güzel istem olan can güvenliğinin sağlanması önemini yitirmedi.

DİSK Genel Başkanı Abdullah BAŞTÜRK'ün 1 Mayıs konuşmasında da belirttiği gibi "MC'nin düşürülmesinden sonra faşist güçlerin saldırıları

//POL - DER'İN KAPATILMASI KARARI YANILGIDIR//

POL - DER'in kapatılması dolayısıyla basına bir açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR Danıştay'ın bu yanlışlığı düzeltteğine inandığını belirtmişti. Danıştay daha sonra POL - DER'in açılmasına karar verdi. Işıklar'ın demeci özetle şöyle idi :

"1970'den sonraki yıllarda POL - DER, görev alanını hukuksal temellere dayandırmak isteyen, yasa dışı hizmeti reddeden bir anlayışın ürünü olarak ortaya çıkmıştır. İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın yükselen ekonomik, demokratik ve siyasal mücadelesi, polislerin kendi özlük hakları doğrultusunda örgütlenmesini hızlandıran bir rol oynamıştır. POL - DER, kamu kesimi görevlilerinden bir bölümünün, ekonomik ve demokratik haklarını savunmak üzere, Anayasa ve dernekler yasasının güvencesi altında kurulmuş bir dernektir. MC döneminde, yüzlerce faşist militanın polis örgütü içine yerleştirilmesi ve MC'nin kolluk kuvvetleri üzerindeki yasadışı zorbalığı, yasalar içinde çalışmak isteyen kolluk kuvvetlerinin POL - DER etrafında örgütlenmesinde önde gelen bir etken olmuştur. POL - DER örgütlenmesini bu çerçevenin dışında yorumlamak gerçeklerle bağdaşmaz.

Anayasal güvenceyle kurulmuş, işlerliğini yasal çerçeve içinde sürdüren POL - DER'in kapatılması, gerici ve faşist güçlerin özlemi olmakla birlikte bu talebin yerine getirilmesi hükümeti, gerici ve faşist güçlerin gözünde temize çıkaramayacaktır. Ayrıca, hükümetin bu anlamda «temize çıkma» isteğini duyması, ekonomik ve demokratik hakların geliştirilmesini bekleyen işçi ve emekçiler için endişe kaynağıdır.

İdari makamlar dönem dönem yanlış ve yasalarla çelişen kararlar verebilir. İdarenin bu tutumuna karşı yüksek yargı organı Danıştay'ın, yasalar doğrultusunda vermiş olduğu kararlar bu yanlışlıkları düzeltmiştir. Bu olayda da yargının kanımızı pekiştirecek bir karar vereceğine inanıyoruz.

POL - DER'in kapatılması, iktidardayken MC'nin isteyip de gücünün yetmediği bir hedefti. Bu işin, bugün, üstelik yasal dayanağı olmaksızın gerçekleştirilmesini, bir an önce düzeltilmesi gereken bir yanlışlık olarak niteliyoruz. Hükümet, faşist güçlerin gelişmesinden yana olmadığını kanıtlamak gereğini duyuyorsa POL - DER'in kapatılma kararını kaldırmalıdır."

azalmamış, iktidardan uzaklaştırılmanın getirdiği çaresizlik içinde giderek artmıştır.”

Faşist cinayet şebekelerinin yuvalarının dağıtılması, saldırıların önlenmesi hâlâ istemlerin başında geliyor.

Genel Başkan BAŞTÜRK'ün, DİSK'in 11. Kuruluş Yıldönümünde ifade ettiği görüş bugün de geçerlidir: “MC iktidardan düşmüş, ama faşizm tehlikesi yok o'lamıştır.”

Faşizm tehlikesinin yok edilmesi için bilimin öngördüğü koşulların yerine gelmesi gereklidir. Bilim faşizmi “malî sermayenin en gerici, en şoven ve en emperyalist öğelerinin teröre dayanan açık diktatörlüğüdür” diye tanımlıyor. Ve tarih, tekelci sermayenin, kârları tehlikeye düştüğü zaman, daha çok kâr için, terörcü yönetime başvurduğunu belirtiyor.

Yine bilim, faşizme karşı mücadelenin, işçi sınıfı bilimini yol gösterici seçen ve işçi sınıfı biliminin

● Faşist cinayet şebekelerinin yuvalarının dağıtılması saldırıların önlenmesi hâlâ istemlerimizin başında geliyor

öngördüğü biçimde örgütlenmiş bir işçi sınıfı partisi öncülüğünde, faşizme karşı olan tüm sınıf ve tabakaların katılımıyla kurulacak anti-faşist cephe tarafından başarıya ulaştırılabileceğini söylüyor.

DİSK 6. Genel Kurulunda bu bilimsel gerçek genel kurul kararı

haline getirilmiş, DİSK yetkili organları, “...her türlü faşist girişimin saf dışı edilmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesi için (...) tüm ulusal, ilerici, demokrat, yurtsever örgüt ve güçlerin, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel cephede savaşım birliğinin kurulması...” doğrultusunda görevlendirilmiştir.

İKTİDARIN
SINIFSAK NİTELİĞİ
ANTİ - FAŞİST
MÜCADELEDEKİ
YETERSİZ
TUTUMUNUN KAYNAĞIDIR

Bugünkü iktidar, faşizm konusunda değerlendirmeleri işçi sınıfı bilimine uygun biçimde yapabilecek

Fahrettin Yılmaz Hoca

Eğitim enstitüsünde bilinçle görev yapıyordu. Mafia yöntemleriyle, izlendi, canice katledildi. Öğrencileri, öğretmen arkadaşları, işçiler, demokratik örgütler cenazesi çevresinde kenetlendiler. Faşizm ve faşistler lânetlenirken Fahrettin Hoca bayraklaşıyordu.

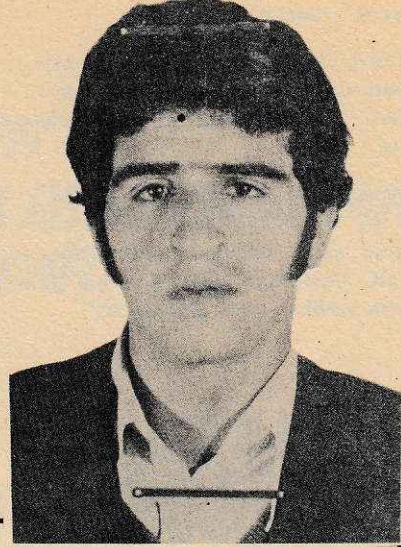

sınıfsal niteliğe sahip değildir. Ne tekelci sermayenin etkinliğini azaltmak konusunda ne de faşist örgütlenmelerin dağıtılması konusunda, soruna, işçi sınıfı biliminin öngördüğü doğrultuda yaklaşmamaktadır. Bu nedenle faşizm tehlikesinin varlığı, yakın dönemde ortadan kalkmayacaktır. Ancak bu saptamadan çıkarılacak sonuç, "yaşadığımız dönemde, faşizme karşı adım atılmayacağı" biçiminde olamaz.

İktidarın bilinen ikili niteliğine rağmen faşist güçlerin geriletilmesini sağlayacak adımları atması olanaklıdır. İşçi ve emekçi sınıfların, örgütlü ağırlıklarını, sürekli bu tür

adımların atılması doğrultusunda koymaları gereklidir. **DİSK**, her vesile ile faşizme karşı kararlı mücadeleye verilmesi gerektiğini savunmakta, hükümetin faşist güçlerin geriletilmesi doğrultusunda her ileri davranışını destekleyeceğini açıklamaktadır. Örgütlü emekçi kesimlerin demokratik örgütleri de faşist güçlerle mücadeleye kararlı olduk-

Faşistler bir süre izlediler, Bölge binasından çıkıp evine giderken gecenin karanlığında vurdular. İşçi sınıfı Erdoğanların öcünü alacaktır.

"SALDIRILARIN ARDINDA ULUSLARARASI SERMAYENİN PROFESYONEL GÜÇLERİ VAR"

DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR, DİSK 7. Bölge Temsilciliği elemanı Erdoğan AKSU'nun öldürülmesi üzerine verdiği demeçte özetle şöyle dedi :

MC'nin düşürülmüş olmasına karşılık cinayetlerin durmaması, ölüm olaylarının azalacağı umudunu taşıyan halkımızın sabrını taşıracak ölçülerde sürmesi, faşist güçlerin cür'etinin, yaptıkları hesabın gerçekleşmesi için tezgâhladıkları oyunun büyüklüğünün bir kanıtıdır. Faşizm tohumları eken ve bütün siyasi cinayetlerden sorumlu olan MC ortakları "hem suçlu hem güçlü" sözcüğüne tam uymaktadırlar.

Son günlerde cinayetlerin önceden tasarlanarak, ince planlar yapılarak uygulanmaya başlaması bu saldırganlığın ardında uluslararası sermayenin profesyonel güçlerinin de bulunduğunu ortaya koyuyor.

Buna rağmen, faşist saldırıların kaynağı konusunda her geçen gün doğru teşhisi koymaktan kaçınan iktidar, böylelikle kendi kuyusunu da

kazıyor. Faşist saldırılar, devrimcileri, demokratları, bütün anti-faşist güçleri ayırım yapmaksızın katlederken iktidar, faşist saldırıların kaynağına inmekten çekiniyor.

Gelişen olaylarla, saldırıların gerçek hedefinin işçi sınıfımız olduğu açıkça kanıtlanıyor. Samsun Bölge Temsilciliğimiz personelinin Erdoğan AKSU'nun ardından açılan ateşle öldürülmesi buna en yeni örnek olmuştur.

İşçi sınıfımız, ülkenin bütün demokrat güçleri, yurtseverler faşist saldırılara karşı kesin önlem alınmasını istiyorlar. Bu konuda gösterilecek kararlılık, faşist mihrakların ve yuvaların dağıtılması halkımızdan destek bulacaktır. Bu kararlılığı göstermeyen iktidar da tehlikededir. Halen katil zanlısı olanların faşizan siyasal örgüt içinde korundukları unutulmamalıdır. En başta işçi sınıfımız ve emekçi halkımız, ülkenin bütün demokrat güçleri faşistlere karşı mücadelenin nasıl olacağını bilmektedirler. Bunu göstermeye de kararlıdırlar. İşçi, öğretmen, memur, avukat, savcı ve güvenlik görevlilerinin, artık hedef bile gözetmeksizin yayılım ateşi ile katledilmeleri, ateşle oynamak demektir. Bu kanlı oyun daha önce bir çok ülkede oynandı. Eninde sonunda eli kanlı katiller ve onların arkasındakiler yakayı kurtaramadılar. Bu tertibin içinde olanlar ülkemizde de aynı sona ulaşacaklardır.

larını ortaya koymaktadırlar. Ancak, **DİSK** ile 10 demokratik örgütün ortak açıklamasında ifade edildiği gibi "hükümet, insanlık suçu işleyen faşist canilere ve onları yönlendiren odaklara karşı yeterli ve etkin tavır içinde değildir."

SALDIRILARIN NİTELİKLERİ

Saldırıları, cinayetler MC dönemine oranla azalmamış, aksine çoğalmıştır. Faşistler siyasal amaçla hergün birkaç ilericiyi, demokrati, yurtseveri öldürmektedirler. Parlamento içindeki gerici muhalefet de "olayların" arttığını sık sık ifade ederek, hükümeti eleştirmektedir. Gerçekte, gerici muhalefet "hem suçlu hem güçlü" konumundadır. Faşizmin milislerini devlet kadrolarına yerleştirerek faşizmin tabanını güçlendiren kendileridir. Bugün, iktidar olabilmek amacıyla, hükümeti bir an önce düşürebilmek amacıyla "olayları" çoğaltanlar yine kendileridir.

- Hükümet «Sağa da sola da karşıyım» diyerek faşizme karşı mücadele verilmeyeceğini kabul etmelidir.

Faşist güçlerin hükümeti düşürmek amacı ortadayken, hükümetin bazı üyelerinin hâlâ "tedhiş olaylarının iki yönünden" söz etmesi ise gerçeklere uygun düşmeyen bir yaklaşımdır. Hükümetin varlığı ile, devamı isteği ile ters düşen bir değerlendirmedir. Bu bir "teşhis" ise yanlıştır. Bir an önce değişmesi, hükümetin varlığının sürmesi için de gereklidir.

Saldırıların nitelikleri incelendiğinde faşist güçlerin hedefleri konusunda kesine yakın yargılara varmak mümkündür. Faşistlerin ki-

sa dönemde varmak istedikleri hedef kuşkusuz hükümeti düşürmektir. Yeniden hükümet olarak, devletin tüm olanaklarını faşist kadrolar ya ratmaya yönlerebilmeyi amaçlamak tadırlar. Hükümeti düşürmek için seçtikleri yol, siyasal görüşlerinin, ayrıntısına pek bakmadan **CHP**'liler dahil, hergün birkaç ilericici öldürmek derneklere, sendikalara bomba, patlayıcı madde atmak, banka soymak, adam kaçırmak gibi tedhiş olaylarından geçmektedir. Yarattıkları bu olayların ardından da "olayları önleyemeyen hükümetin düşürülmesini" istemektedirler.

FAŞİSTLER, KİTLELERİ YILDIRMAK İSTİYOR

Faşist saldırıların ikinci özelliği cinayet kurbanı olarak seçilenlerin yapısından, saldırılan yerlerin özelliğinden ortaya çıkmaktadır. Faşistler adam öldürecekleri zaman ortanın solunda, ilericici, sosyalist ayrımı yapmamaktadırlar. Faşizme karşı olmak, faşistler tarafından katledilmek için yeterli bir nedendir. Hatta zaman zaman siyasetle aktif olarak ilgelenmeyenler de faşistlerce kurban seçilebilmektedir. Faşistlerin saldırı alanı giderek genişlemekte **CHP** ve **CHP**'liler ilk hedefler arasında yer almaya başlamaktadır. Öldürülen, dükkanı, işyeri, saldırıya uğrayan **CHP**'liler geçmişe oranla daha çoğalmaktadır.

Faşizm her kesimden ilericiler üzerinde terör, sindirme, yıldırma harekâtına girişmiştir. Devrim-

ci mücadeleye katılan veya sempati duyanlar saf dışı bırakılmak istenmektedir. Ve bu hedefe varmak üzere, insanlar günlerce izlenmekte, en uygun ortam beklenerek cinayet işlenmektedir. Kullanılan yöntem, uluslararası profesyonel cinayet şebekelerinin deneylerinden geniş ölçüde yararlanıldığını kanıtlamaktadır.

EĞİTİM ENSTİTÜLERİNE ÖZEL BİR ÖNEM VERİLİYOR

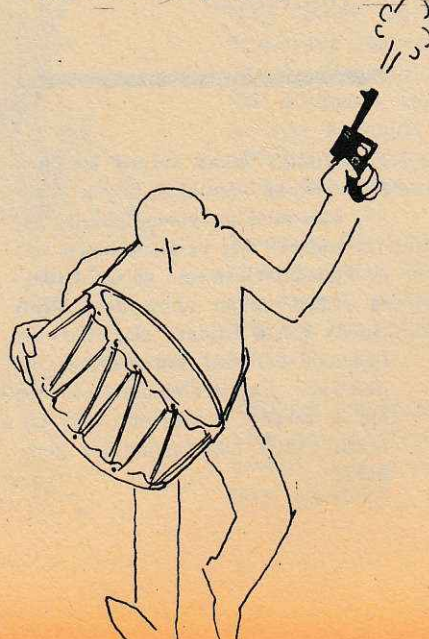
Faşizmin başlangıçta yıldırma için seçtiği hedef özellikle devrimci öğrencilerdi. Cinayet şebekeleri önceleri daha çok üniversite çevresinde eyleme girerek devrimci öğrencileri yoketme planını uyguluyordu. Bugünlerde hedefin yaygınlaştığı görülüyor. Devrimci öğrencilerden başka öğretmen üyeleri, yargı organları, işçiler, sendikalar, dernekler, ilericici siyasi partiler saldırının başlıca muhatabı durumuna geldi.

Eğitim Enstitüleri başta olmak üzere, eğitim kurumlarına faşistlerin özel bir önem verdiği anlaşıyor. İlerici devrimci eğitim enstitüsü öğretmenlerinin ve öğretmen üyelerinin hunharca öldürülmeleri, **İsparta**'dan **Konya**'ya, **İstanbul**'dan **Trabzon**'a kadar hemen her eğitim enstitüsünde olay çıkartılması, faşistlerin, kadro oluşturmak üzere çöreklediği eğitim enstitülerini kolay kolay bırakmak niyetinde olmadıklarını ortaya koyuyor.

"BARİŞ İÇİNDE" EĞİTİM YAPILAMIYOR

Hükümetin saldırıları konu alan açıklamalarında, birçok eğitim enstitüsünde farklı görüşlerde olan öğrencinin birarada barış içinde öğrenim gördükleri belirtilmekte, bunun olumlu bir gelişme olduğu söylenmektedir. Gerçekten birçok yüksek öğretim kurumunda, **MC** döneminde, faşist baskılar nedeniyle ders yapılamazken, bugün öğrenimin sürmesi olumlu bir adımdır.

Ancak derslerin yapılabilirdiği tüm öğrenim kurumlarını bu yakla-

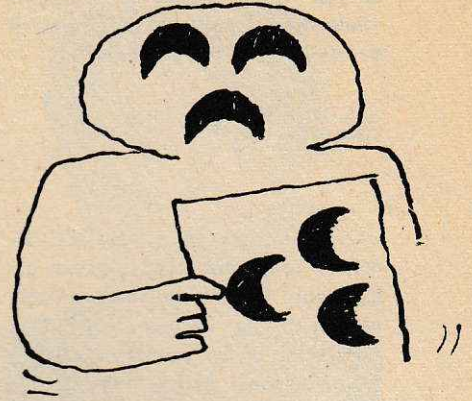
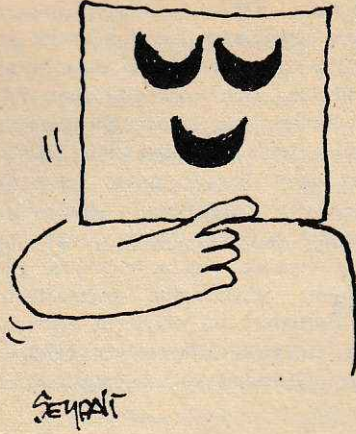
şımla ele almak yeterli değildir. Bugün, hükümetin politikası uyarınca, MC döneminde eğitim enstitülerine doldurulan faşist militanların öğrenciliği sürmektedir. Eğitim enstitülerinde her gün çıkan, giderek artan olaylar, bu militanların eseri. Ve hükümetin iyimserliğinin pek uzun süremeyeceğini kanıtlamaktadır. Bugüne kadar faşistlerin bulunduğu enstitülerde eğitimin nasıl sürdüğü de ayrıca ele alınması gereken bir özellik taşımaktadır. Buralarda öğretmenler tehdit edilerek, derslerde tartışmalar çıkartılarak ders yapılması engellenmektedir. Sürekli bir gerginlik yaratılmaktadır. Hükümetin "iyi niyetli" yaklaşımla kazanılabileceğini sandığı öğrenciler arasında MHP'nin "teğmen", "yüzbaşı", "albay" rütbelerini verdiği faşist militanlar bulunmaktadır. Bunlar temizlenmeden eğitim enstitülerinde öğretimi sağlamanın olanağı yoktur.

ÖĞRETMENLER ZORLU BİR MÜCADELE İÇİNDEDİR

Dışarıdan bakışla öğretimin sakin sürdüğü sanılan eğitim enstitülerinde yönetici ve öğretmenler zorlu bir mücadelenin içindedirler. **Kişisel güvenliklerini** sağlamak zorundadırlar. MC döneminde yerleştirilmiş gerici, faşist öğretmenleri etkisizleştirmek, geçmiş dönemin sahte kayıtlarını, sahte diplomalarını ortaya çıkarabilmek için uğraşı vermektedirler. Koridorları dolduran, dersane kapılarında nöbet bekleyen jandarma ve polislerle ders yapmaya çalışmaktadırlar. Olay çıkaran faşist militanları, MHP'nin polis içine yerleştirdiği ve hâlâ sırtında üniforma taşıyan "güvenlik görevlileri" ile eylemsizleştirmeyi başarmak durumundadırlar.

FAŞİST GÜÇLERİN İDEOLOJİK SALDIRISI ÇARESİZLİĞİN SONUCUDUR

Faşist güçler bir yandan da ülke çapında ideolojik saldırı sürdürmektedirler. İdeolojik saldırıları birkaç noktada odaklaşmaktadır. Faşizmin ve faşistlerin niteliklerinin

kitlelerce kavranması, faşizmi ideolojik olarak köşeye sıkıştırmaktadır. MHP'nin bu durumda bulduğu çıkış yolu, faşizm konusunda kafalarda karışıklık yaratmaktır. Sık sık MHP'nin faşist olmadığını, faşizme, nazizme karşı olduğunu ifade etmeyi uygun bulmaktadırlar. Oysa hayatın her alanında, davranışlarıyla, "teorik" görüşleriyle, Hitler'in, Mussolini'nin çizgisini izlemektedirler.

● Faşistlerin yarattıkları: sokak terörü İspanyol faşistlerinin, yaptıkları büyük yürüyüş Mussolini'nin yöntemidir

Yarattıkları sokak terörü İspanyol faşistlerinin, yaptıkları büyük yürüyüş Mussolini'nin yöntemleridir. Savundukları "işçi ve işverenlerin aynı örgütte birleşmesi" görüşü Hitler'in programından alınmadır. "Milli Devlet Güçlü İktidar" sloganları ise faşizmin evrensel karakterinin bir ifadesidir. Faşist olmadıklarını söylemek zorunda kalmaları, kısa dönemli politik çıkarlarının bir gereğidir.

CHP'nin faşist parti olduğunu öne sürerek yine faşizm kavramı konusunda karışıklık yaratmaya çalışmaktadırlar.

Faşistlerin ideolojik saldırısının ikinci yönü önerdikleri, "sözde" halk yararına ekonomi programlarıyla gerçekleştirilmektedir. Gerçekte tekelin, büyük sermayenin işine yarayacak önerilerini halk yararınaymış gibi sunmaktadırlar. Bunu yaparken beceribildikleri kadarıyla, sol terminolojiyi kullanmaktadırlar.

FAŞİSTLERİN GERİLETİLMESİ HÜKÜMETİN DEVAMI İÇİN DE ZORUNLUDUR

Bir kez daha yineleyelim, faşist güçlerin geriletilmesi, hükümetin devamı için de zorunludur. Bu nedenle hükümetin faşist güçlerin üzerine olanca gücüyle yürümesi gerekiyor. Bunun ilk koşulu, Türkiye'de, gelişmekte olan olaylara doğru ve net teşhis koymaktır. Hükümet öncelikle faşistlerin amaçladıklarını doğru teşhis etmelidir. Daha sonra atılacak adımlar, bu teşhis ile sıkıya bağlantılı olacaktır.

Başbakan Ecevit'in, Doç. Bedrettin Cömert'in öldürülmesinden sonra yaptığı doğru değerlendirme önemli bir gelişmedir. Hükümetin, başbakanın ifade ettiği, "faşistlerin bir-

çok ülkede tezgâhladıkları oyunun bir benzerini Türkiye’de de sahneledikleri” gerçeğini esas alan bir politika izlemesi çok şeyi değiştirebilecektir.

Hükümet, “sağa da sola da karşıyım” diyerek faşizme karşı mücadele verilemeyeceğini kabul etmelidir. Faşist militanların devlet kadrolarından atılması, eğitim kurumlarının faşistlerden temizlenmesi **Ülkü Ocakları, Büyük Ülkü Derneği, Ülkücü Gençlik Derneği** gibi faşist odakların dağıtılmasında tereddüt etmemelidir.

ANTİ - FAŞİST
ÖĞRETMENLERE
BASKI YAPILMASI
FAŞİSTLERİN İŞİNE YARAR

Özellikle eğitim enstitülerinde
“sağa da sola da karşıyım” mantı-

ğıyla anti-faşist bir kısım öğretmenlerin görevden alınmaya başlandığı haberleri **Başbakan Ecevit’in** değerlendirmesiyle çelişen bir uygulamamanın yer yer sürdüğü anlamına gelmektedir.

Faşistlerin “bırakılamayacak kale” olarak gördükleri eğitim enstitülerinde, gerçekten hayatlarını ortaya koyarak görev isteminde bulunan yö-

● **Başbakan’ın Bedrettin Cömert’in öldürülmesinden sonra yaptığı doğru değerlendirme önemli bir gelişmedir.**

netici ve öğreticilere sürgün, yer değiştirme gibi baskılar uygulamak, faşist ve gerici güçlerin ekmeğine yağ sürecektir.

Hükümetten, faşizme karşı etkin davranmasını istemek, elbette anti-faşist mücadeleyi yalnızca hükümetin vereceği anlamına gelmemektedir. Ülkemizde faşizme karşı mücadele işçi sınıfı ve emekçiler tarafından sürdürülmektedir ve sürdürülecektir. **DİSK** ve demokratik kitle örgütleri üzerlerine düşen görevleri sonuna kadar yerine getirmeye kararlıdır. Bu kararlı tavır hükümetin ileri adım atmasını kolaylaştırmaktadır.

Buna karşılık işçi ve emekçilerin yükselen anti-faşist, demokratik mücadelesi, hükümetin zaman zaman attığı geri adımları da etkisiz hale getirebilmektedir. Örneğin, demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesinin beklendiği bir dönemde, demokratik örgütleri hedef seçme yanlısına düşen hükümet, **POL - DER**’i kapatmıştır.

**POL - DER’İN
AÇILMASI KARARI
DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN
BİR BAŞARISIDIR**

P**OL - DER** yöneticileri hükümetin bu girişimini Danıştay’a götürmüşler, başta **DİSK** olmak üzere tüm demokratik örgütler de hükümetin tavrının yanlış olduğunu, **POL - DER**’in açılması gerektiğini savunmuşlardır. Gerici iktidarlar döneminde hukuk dışı uygulamalara karşı verdiği kararlarla ilerici ve demokratik güçlerin güvenini kazanmış olan Danıştay, bu kez **CHP** ağırlıklı hükümetin uygulamasına karşı da aynı tutarlılığı göstermiş, **POL - DER**’in kapatılma kararının yürütülmesini durdurmuştur.

Bu karar Danıştay’ın objektif davranması kadar, demokrasi güçlerinin başarılı mücadelesinin de bir ürünü olarak değerlendirilmek zorundadır.

Hükümet kendisini sağa çekmeye çabalayan güçlerin etkisinden kurtulmalı, faşizme karşı kesin ve net tavır almalıdır.

Doç. Bedrettin Cömert aydınlık bir dünyanın kültür savaşçısıydı. Onun öldürülmesi faşizmin bilime, aydınlığa düşmanlığının bir kez daha belgelenmesi oldu. Binlerce anti-faşist Bedrettin Cömert’in katillerinden hesap sorulmasını istedi.

//TARİH, FAŞİZME KARŞI KARARLI MÜCADELE VERMEYENLERİ YARGILAYACAKTIR//

Türkiye; ekonomik, toplumsal ve siyasal alanlarda büyük bir bunalım yaşamaktadır. Varılan bu nokta, emperyalist - kapitalist sisteme ekonomik, siyasal, mali ve askeri bağımlılığın zorunlu bir sonucudur. Özellikle MC'nin üç yıla yakın iktidarı ile birlikte Türkiye ekonomisi iflâs noktasına ulaşırken, gelişen toplumsal muhalefeti bastırmak için faşist girişimler de hız kazanmıştır. İşsizlik yaygınlaşırken, dış borçlar çoğalıp ödenemezken, fiyatlar hızla artarken, ekonomik ve demokratik haklarının genişletilmesini isteyen güçlere karşı yıldırma ve terör ortamına girilmiştir. Faşist çeteler ve onları yönlendirenler, yerli ve yabancı tekellerden aldıkları destekle hükümeti yeniden ele geçirmek istemektedirler.

Son günlerde ard arda öğretmenlere, öğretim üyelerine, öğrencilere ve işçilere bağımsızlık - demokrasi düşmanı faşist güçler tarafından alçakça saldırılar düzenlenmektedir. Bu saldırıların son halkası Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Doçent Doktor Bedrettin Cömert'in katledilmesidir. Faşist güçlerin bir süreden beri düzenledikleri bu tip saldırı ve cinayetlerin amacı açıktır.

Faşizmin asıl hedefi, işçi ve emekçileri açlığa mahkûm etmek; göz yaşına ve kana boğmak; iliklerine kadar sömürmektir. Ancak bilinmelidir ki faşizm kendinden olmayan, yani demokrasiden yana olanların tamamını yok etmeyi amaçlar. Bunun içindir ki, daha bugünden faşizm özlemcileri demokrasi mücadelesi verenleri katlediyor.

● **DİSK, TÖB - DER, TMMOB, TUMÖD, TUMAS, TUM - DER, TÜTED, TUS - DER, ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ, TÜRK TABİBLER BİRLİĞİ TEMSİLCİLERİ ÜLKEMİZDE SON GÜNLERDE YOĞUNLAŞAN FAŞİST CİNAYET VE SALDIRILAR ÜZERİNE, 13.7.1978 GÜNÜ AŞAĞIDAKİ ORTAK AÇIKLAMAYI YAPTIKLAR :**

Faşist cinayetlerden birinci derecede sorumlu tutulması gerekenler, devletin radyo ve televizyonunu da kullanarak halkımızın karşısına utanmadan çıkabilmekte ve bu kanlı olaylardan büyük bir histeri ile söz edebilmektedirler. Üstelik bu cinayetlerden sorumlu olan halk düşmanları, örgütlerimize saldırmakta ve örgüt üyelerimizi hedef olarak göstermektedirler. Üzülerek belirtelim ki; mevcut hükümet, insanlık suçu işleyen, faşist canilere ve onları yönlendiren odaklara karşı yeterli ve etkin bir tavır içinde görülmemektedir. Katleden ve katledilenlerin nitelikleri çok açıkken, hükümeti oluşturan partiler hâlâ "saldırılar nereden gelirse gelsin karşıyız" türünden sözler etmektedir.

Kaldı ki, her cinayetten sonra demeç verip, üzüntü belirtmenin faşist cinayetleri durdurmaya yetmediği açıktır. Artık hükümetin faşist cinayet şebekelerinin ve odaklarının üzerine gitmesi zamanı çoktan gelmiştir. Hükümet kararsız tavrını sürdürürse bir süre sonra vakit çok geçmiş olacak ve sıra kendisine gelecektir.

Biz demokratik kitle ve meslek örgütleri, temsil ettiğimiz milyonlar adına aşağıdaki önlemlerin gün geçirilmeden alınması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz :

1. Faşist cinayet şebekeleri ve odakları derhal dağıtılmalıdır.
2. Faşist cinayet odaklarına arka çıkan, omuz veren siyasî partiler dahil, demokrasi düşmanı tüm kuruluşlar kapatılmalı ve yeniden örgütlenmelerine izin verilmemelidir.
3. Can güvenliğini sağlamada aciz kalan, ihmal gösteren ve saldırganlardan yana taraf tutan vali, emniyet müdürü ve diğer görevliler, anında görevden alınmalıdır.
4. Tarafsızlık adına, faşistlerin amaçları doğrultusunda, demokratik kitle örgütlerine yapılan baskılar durdurulmalıdır.
5. Hükümet, artık gelişmeleri doğru değerlendirmeli ve demokrasiden yana tüm güçler ve kuruluşlarla tutarlı diyaloglar kurmalı, faşizme karşı dayanışma içinde bulunmalıdır.

Kapitalist gelişmenin belli aşamalarında bazı alanlarda demokratikleşmeyi sağlayacak, ileride sosyalizm kuruluşunu kolaylaştıracak dönüşümler yapılabilir ve kamuoyunca benimsenebilir

DISK

İŞÇİ VE EMEKÇİLER AÇISINDAN 4. PLANIN İLKELERİ

Plan stratejisi, ülkedeki ekonomik gelişmenin yönlendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Stratejinin hedefleri, belirli süreler için, ülkedeki kaynakların hangi sınıf ve tabakaların yararına kullanılacağını belirlemektedir. Stratejinin uygulama sürecinde ekonomik ve sosyal bir dizi önlem alınacak, yasalar çıkarılacak, kararnameler hazırlanacak, idari tasarruflarda bulunulacaktır. Öte

yandan ekonomide belli amaçlara ulaşmak toplumsal yaşantının tüm alanlarında atılacak adımlarla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bu nedenlerle DISK'in siyasal istemleri dışında toplumsal yaşantının önümüzdeki plan döneminde düzenlenmesine ilişkin tüm istemlerini bir kez daha bir arada vererek işçi ve emekçilerin plan stratejisine yaklaşımlarının doğrultusunu ortaya koyuyoruz.

GİRİŞ

Türkiye halkının tek çıkış, tek kalkınma yolu sosyalizm dir. Ancak ne var ki, bir toplumun hangi ekonomik sistemi ve kalkınma yolunu benimseyip izleyebileceğini topluma egemen olan sınıfın çıkarları belirler. Sermayedar sınıfın çıkarlarına uygun olan düzen kapitalizm, işçi sınıfının çıkarlarına uygun olan düzen de sosyalizmdir. İşçi sınıfımızın sendikal örgütü olarak, DISK, esas olarak, önümüzdeki beş yıllık dönemde sosyalist bir plan yapılmasını ister.

Ancak, işçiler egemen sınıf olarak örgütlenip iktidarı ele aldıkdıka böyle bir planın uygulanma olanağı yoktur. Egemen burjuvazinin sosyalizm önerilerine en kesin biçimde karşı çıkacağından kuşku duymamak gerekir.

Kapitalist gelişmenin belli aşamalarında bazı alanlarda demokratikleşmeyi sağlayacak, ileride sosyalizmin kuruluşunu kolaylaştıracak dönüşümler ya-

pılabilir ve bunlar da kamuoyunca benimsenebilirler. Bugünkü koşullarda Türkiye için petrolün ve madenlerin devlet eliyle işletilmeleri; temel malların pazarlamasının kamu kuruluşları eli ile yürütülmesi; kooperatifçiliğin özendirilmesi; bankaların sigorta şirketlerinin devletleştirilmesi; konut sorununun piyasa mekanizması dışında çözülmesi gibi öneriler, bunun örnekleridir. Bunlar sosyalizme dönük çözümler oldukları gibi komuoyunun büyük bir kesimi tarafın-

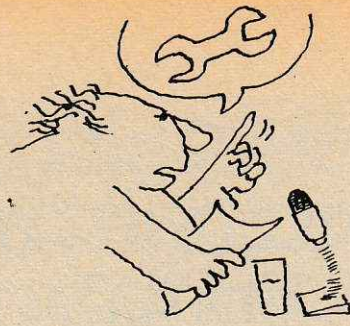

dan da tasvip görmektedirler. Demek oluyor ki, bugünkü kapitalist yapı içinde emekçi sınıflar yararına bazı düzenlemeler (reformlar) yapmak, yaptırmak olanağı vardır. Bu nedenle, işçi sınıfı siyasal ve sendikal örgütleriyle, planın kendi istemleri doğrultusunda biçimlenmesi için ağırlığını koymalıdır.

**DÜZENİ
YAŞATMAK İÇİN DEĞİL,
SOSYALİZME VARMAK
İÇİN: REFORM**

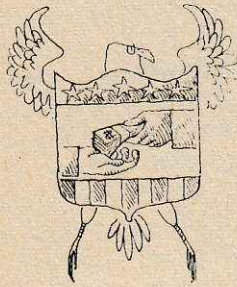
Kapitalist yapı içinde emekçi sınıflar yararına bazı

düzenlemeler, reformlar yapma konusunda iki yaklaşımı kesin olarak birbirinden ayırmak gereklidir. Birinci yaklaşımda aslo-
lan kapitalizmdir. Reformlar kapitalist yapıdaki aksamaları ve kusurları gidermek için gereklidirler. Diğer bir deyişle bu yaklaşımda reformlar amaçtır.

İkinci yaklaşımda ise aslo-
lan sosyalizmdir. Reformlar sosyalizm gerçekleşinceye kadar emekçi sınıfların yaşamını daha dayanılır yapmak, mücadele güçlerini artırmak ve ekonomik ve toplumsal yapıyı sosyalizme dönüşmeye hazırlık bakımından gereklidir. Diğer bir deyişle bu yaklaşımda reformlar amaç değil araçlardır. DİSK için bu ikinci yaklaşım sözkonusudur. Aşağıda Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ile ilgili olarak sunduğumuz öneriler bu anlayış ve çerçeve içinde değerlendirilmelidir.

DİSK'İN, PLAN STRATEJİSİNE IŞIK TUTACAK İSTEMLERİ

**ULUSAL
BAĞIMSIZLIK
TEMELİNE DAYALI
BİR POLİTİKA
İZLENMELİDİR**

● Ülkemizi emperyalizmin boyunduruğu altına sokan NATO, CENTO, OECD ve Enerji Ajansı gibi askeri ve ekonomik örgütlerden çıkılmalı; AET ve IMF ile olan ilişkiler kesilmeli, ikili anlaşmalar feshedilmeli, askeri üsler gerçekten kapatılmalı, yabancı askerler sınır dışı edilmelidir.

● Emperyalist ülkelerle daha önce yapılan tüm askeri, ekonomik anlaşmalar tekrar gözden geçirilmeli, dış borçların ödeme biçimleri yeniden ele alınmalıdır.

● Kalıcı ve sürekli bir dünya barışı için çaba harcanmalı, barışçı bir dış politika izlenmelidir.

● Başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm ülke-
lerle eşitlik - karşılıklı yarar ve içişlerine karışma ilkeleri temeli üzerinde ticari, sosyal ve ekonomik ilişkiler kurulmalı, karşılıklı işbirliği geliştirilmelidir.

**YABANCI
SERMAYENİN
ETKİNLİĞİ
YOK EDİLMELİ
TEKELLERİN
EGEMENLİĞİ
KIRILMALIDIR**

● Ülkemizde varolan ya

banç, sermayeye tanınan bütün imtiyazlar kaldırılmalı, yabancı şirketler devletleştirilmelidir.

● Sanayileşmede ağır sanayiye ve yatırım mallarına üretimine ağırlık verilmelidir.

● Sanayi dışa bağımlılıktan kurtarılmalı, emperyalist ülkelerle imzalanan dış ticaret anlaşmaları yeniden gözden geçirilmeli, sosyalist ülkelerle ve Üçüncü Dünya Ülkeleriyle ticarete önem verilmelidir.

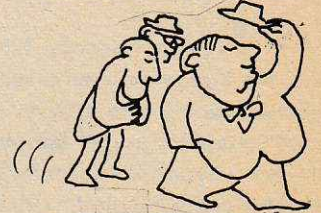
● Yeni yatırımların teknoloji seçiminde emperyalist ülkelerin dayattığı geri teknolojiler seçilmemelidir.

● Sanayinin ülke çapında yaygınlaştırılması sağlanmalı, bölgesel dengesizlikler yaratılmamalı, tarım ve sanayi arasında dengeli bir birlik kurulmalıdır.

**DIŞ TİCARET ve
BANKACILIK
DEVLETLEŞ-
TİRİLMELİDİR**

● Bankalar ve sigortalar devletleştirilmelidir.

● Dış ticaret devletleştirilmelidir. Uluslararası tekelere ayrıcalık tanıyan gümrük indirimi ve vergi iadesine son verilmelidir.

● Kredi düzeni yeniden ele alınmalı, tekelleri sermayeye tanınan ayrıcalıklar kaldırılmalı, banka kredilerinden gerçek üreticilerin yararlanması sağlanmalı, küçük üreticilere uzun vadeli düşük faizli kredi olanakları tanınmalıdır.

**DOĞAL
KAYNAKLARIMIZ
KAMULAŞTIRILMALI.
KENDİ DOĞAL
KAYNAKLARIMIZA
DAYALI
ENERJİ ÜRETİMİ
GERÇEKLEŞ-
TİRİLMELİDİR**

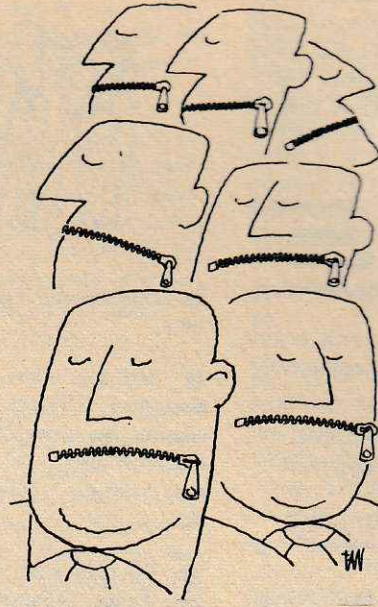
● Ülkemizin doğal kaynakları halkımızın çıkarları doğrultusunda değerlendirilmeli, yeraltı ve yer üstü kaynaklarımız, başta petrol ve madenler olmak üzere kamulaştırılmalıdır.

● Ülkemizde faaliyet gösteren tüm emperyalist petrol şirketlerinin anlaşmaları fesh edilmeli, arama ruhsatları iptal edilmelidir.

● Orman ürünleri emekçilerin yararına değerlendirilmeli, orman işçi ve köylülerinin tüm borçları kaldırılmalı, ormanlarımız halk yararına işletilmelidir.

● Su kaynaklarımız değerlendirilmeli, hidroelektrik santrallerine öncelik verilmelidir.

● Emperyalist bir kuruluş olan Uluslararası Enerji Ajansından çıkılmalıdır.

● Kendi doğal kaynaklarımıza dayalı enerji üretimi gerçekleştirilmelidir.

**DEMOKRATİK BİR
TOPRAK REFORMU
YAPILMALI
KÜÇÜK ÜRETİCİLERİ
DEMOKRATİK
KOOPERATİFLEŞMESİ
DESTEKLENMELİDİR**

● Topraksız ya da az topraklı köylülerin çıkarlarını gözeterek demokratik ve gerçek bir toprak ve tarım reformu yapılmalıdır.

● Üreticiye ürettiği ürünün gerçek karşılığını sağlayacak bir taban fiyatı tesbit etme politikası uygulanmalı, taban fiyatı tesbitinde demokratik köylü örgütlerinin katılımı sağlanmalıdır.

● Tarım ürünlerinin pazarlanmasında tüm araçlar ve toptancı tüccarlar kaldırılmalı, ürünler tüketiciye dolaysız yolla ulaşmalıdır.

● Tarımsal krediler küçük ve orta köylüye verilmeli, bunların işletilmelerine teknik yardımlar sağlanmalı, tarımsal girdileri ucuz fiyatla almaları sağlanmalıdır.

● Varolan tüm kooperatiflerde küçük üretici ve yoksul köylülerin etkinliği artırılmalı, bu örgütler demokratikleştirilmelidir.

● Kırsal kesimde yaşayan kitlelerin sosyal güvencesi sağlanmalı, tarım sigortası çıkarılmalıdır.

● Ülkemizin ormanları, mer'aları, balıkçılık alanları kamulaştırılmalı, bu alanlarda çağdaş teknolo-

ji uygulanarak, halk yararına bir düzenleme getirilmelidir.

**KAMU İKTİSADİ
TEŞEKKÜLLERİ
HALK YARARINA
İŞLETİLMELİDİR**

● Ekonomide özel sektör emekçi halkın çıkarlarına tabi olmalıdır.

● KİT'lerin ürettiği mallar üreticiye dolaysız bir biçimde ulaşmalı, bu kuruluşlarda üretim malları ile temel tüketim malları üretimine öncelik tanınmalıdır.

● KİT'lerde çalışanlar bu kuruluşların yönetiminde söz ve karar sahibi olmalıdır.

● Kamu İktisadi Teşebbüslerinin işveren sendikalarına üye olmaları yasaklanmalıdır.

**VERGİLER
HERKESİN
GÜCÜNE GÖRE
ALINMALIDIR**

● Anayasa'daki "herkesin kamu giderlerine mali gücüne göre katılması" ilkesi hayata geçirilmelidir.

● Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı azaltılmalı, temel ihtiyaç maddelerine uygulanan dolaylı vergiler kaldırılmalıdır.

● Gelir vergisi dilimleri ve bunlara uygulanan oranlar yeniden düzenlenmeli, ülkedeki enflasyon oranına göre değişen vergi tarifeleri getirilmelidir.

● Mali Denge Vergisi kaldırılmalıdır.

● Başta toprak gelirleri olmak üzere tüm gelirler etkin bir artan oranlı (mü terakki) vergi sistemine tabi tutulmalıdır.

● Asgari ücret vergisi dışı tutulmalı, diğer çalışan-

lara uygulanan vergi muafiyeti de bu düzeyde olmalıdır.

● Ücretliler dışındaki vergi mükelleflerine tanıyan ayrıcalıklar tümüyle kaldırılmalıdır.

● İhracatta vergi iadesi, gümrük muafiyeti, vergi borçlarının affı, yatırım indirimi gibi sermayeye tanıyan tüm vergi ayrıcalıkları kaldırılmalıdır.

● Vergi denetimi güçlendirilmeli, vergi kaçakçılığı önlenmelidir.

**ULAŞIM SİSTEMİ
TOPLUM
YARARINA
OLMALIDIR**

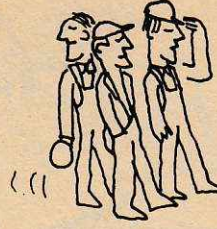
● Ulaşım politikası halkın gereksinimlerini karşılayacak bir düzene sokulmalı, kaynak israfı önlenmeli, dışa bağımlı karayolu taşımacılığı terkedilmelidir.

● Bireysel taşımacılık yerine toplu taşımacılık geliştirilmeli, özel oto ücreti sınırlandırılmalıdır.

● Kentlerde kitle taşımacılığına önem verilmelidir.

**KENT TOPRAKLARI
KAMULAŞTIRILMALI
KİRALAR
DONDURULMALIDIR**

● Kiralar dondurulmalı, kira gideri aylık gelirin

belli bir oranını aşmamalıdır.

● Kent toprakları üzerindeki özel mülkiyet kaldırılmalı, bu topraklar kamulaştırılmalı ve arsa spekülasyonu önlenmelidir.

● Devletin ucuz ve sağlıklı konut yapımına yardımcı olması sağlanmalı,

her yurttaş yeterli ve çağdaş bir konuta kavuşturulmalıdır.

● Lüks konut yapımı engellenmeli, sosyal konut yapımına ağırlık verilmelidir.

● Konut sorununun çözümü için yerel yönetimlere ayrıcalık tanınmalıdır.

● Kıyı yağması önlenmeli, kıyılar kamulaştırılmalı, buralarda halkın dın lenebileceği tesisler yapılmalıdır.

● Konut malzemesi üretimi ve dağıtımı devlet eliyle yapılmalı, büyük inşaat şirketleri kamulaştırılmalıdır.

PLAN NEDİR ?

Ülkenin tüm iktisadi olanaklarını harekete geçirmek ve bunların belli bir süre içinde belli hedeflere erişmek üzere kullanılmalarını sağlamak için alınacak önlemlerin bütününe plan denir. Bu tanımdaki birinci unsur, yani hedeflerin saptanması politik, ikinci unsur, yani kaynakların bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için kullanılması ise teknik - ekonomik niteliktedir.

SOSYALİST DEVLETTE PLANLAMA

Sosyalist ülkelerde ve kapitalist ülkelerde planın ayrı ayrı işlevi vardır. Sosyalist devlet, işçilerin ve emekçilerin devletidir. Sosyalist devletin yapacağı planlama, toplumun tüm kaynaklarının işçiler ve

emekçiler yararına kullanımını öngörür. İşçilerin ve emekçilerin gereksinimlerinin karşılanması, sosyalist devletin güçlenmesi ve kalkınması, dünya emekçilerinin ortak yararı ve doğal kaynakların verimli kullanımı sosyalist planlamalar yapılırken gözönüne alınır.

KAPİTALİST DEVLETTE PLANLAMA

Kapitalist devletin yapacağı planlama ise, temelde kapitalizmin hizmetine yöneliktir. Kapitalistlerin önlerindeki engellerin temizlenmesini amaçlar. Kaynakların, devlet aracılığıyla kapitalistlerin kullanımına açılması, kapitalist devletin planı ile gerçekleşir.

● Elektrik, su, yol, kanalizasyon, havagazı gibi hizmetler tüm halk kitlelerini kapsayacak bir biçimde yaygınlaştırılmalıdır.

● Gecekondu yıkımı durdurulmalı, gecekondu oturan yurttaşlar için sosyal konut yapılmalıdır.

SENDİKAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER GENİŞLETİLMELİDİR

● Çalışanlar arasında işçi-memur gibi yapay ayrımlar kaldırılmalı, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

● Yasalarda yer alan tüm anti-demokratik hükümler kaldırılmalıdır.

● Tarım işçileri ve orman işçileri için iş yasaları çıkarılmalı, İş Yasası kapsamı dışında bırakılan tüm çalışanlar İş Yasası kapsamına alınmalı, İş Yasalarının birliği amaçlanmalıdır.

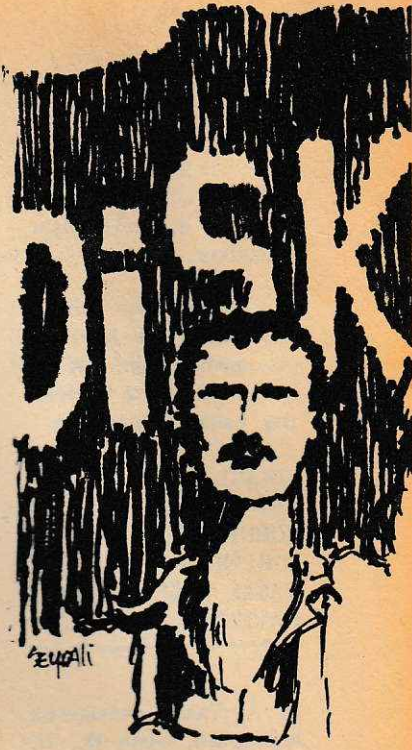
● İşçilerin işyerlerinde toplu iş sözleşmesi kapsamına alınması konusunda varolan yasal engeller kaldırılmalı, işyerinin ve işçinin yaptığı iş ne olursa olsun herkese sendikalaşma hakkı olma hakkı tanınmalıdır.

● Grev hakkının kullanılmasının toplu sözleşme düzenine bağlı olmaktan kurtarılıp genel grev, dayanışma grevi, uyarı ve sempati grevi hakkı tanınmalı, grev hakkı üzerindeki tüm sınırlamalar kaldırılmalıdır.

● Lokavt yasaklanmalıdır.

● İşçilerin istedikleri sendikayı seçme hakkı olan ve gizli oy açık sayım ilkesine dayalı REFERANDUM yasallaştırılmalıdır.

● İşkolları sayısı azaltılmalı ve DİSK'in Anattüzüğünde belirtildiği gibi 16 işkolu benimsenmelidir.

TEMEL FARKLAR

Burjuva iktisatçılarının sosyalist planlama ile kapitalist planlamayı özdeşleştirme çabalarına rağmen ikisi arasında temel farklar vardır:

- Sosyalist ekonominin planlanması nesnel yasalar temeline dayanır. Bu nesnel yasalar, dengeli gelişme yasası ve üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinden kaynaklanan öbür yasalar.
- Kapitalist planlama nesnel iktisadi temelden yoksundur; üretim araçlarının özel mülkiyeti koşulları içinde ve üretimde rekabet ve anarşi yasası altında yapılır. Kapitalist ülkelerde yapılan planlama ulusal değildir. Çünkü bazı sektörlerin ulusallaştırılmış olmasına karşın, devlet tarafından programlama, ulusal ekonominin tüm dal ve unsurlarını kapsamaz.

Sosyalist planlama ile kapitalist planlama karşıt amaçlara yöneliktir ve

karşıt sınıf niteliklerine sahiptir. Sosyalist planlamanın amacı ve sınıfsal niteliği, ulusal ekonominin gelişmesindeki zorunlu oranları kurmak ve toplumsal üretimin en yüksek etkinliğini sağlamaktır. Kapitalist planlama ise kapitalistleri zenginleştirmeyi gözetir, bu nedenle devlet planları kapitalist işletmeyi kolladığı oranda başarılı olabilir.

Sosyalist planlama, kapitalist planlamada olmayan bir zorunluluğu taşır. Plan, devlet iktidarının yüksek organları tarafından bir kez onaylandıktan sonra, yasa durumu kazanır ve bütün iktisadi organizmalar için zorunlu hale gelir. Bu zorunluluk sosyalizm açısından son derece önemlidir. Çünkü sosyalist ekonomi, planlı ekonomi olmak zorundadır. Kapitalist plan ise, iktisat siyasetinin dolaylı yöntemleri (krediler, vergiler, vb.) aracılığıyla uygulamaya teşvik edilen, özel kapitalist işletmeler yararına, zorunlu olmayan hedefler formüle eder. Açıkça tavsiye niteliği taşır. Bu nedenle planlarda büyük "sapmalar" görülür. Ulusal ekonominin planlı yönetimi, sosyalist mülkiyete dayalı toplumun, tüm maddi kaynaklar ve işgücünden, en iyi bir biçimde yararlanması olanağı sağlar. Ve bu nedenle sosyalizmde, üretim araçlarının kamu mülkiyeti ve merkezi planlama yolu ile insanlar, kendi kaderlerini ellerinde bulundururlar.

● Toplu sözleşmeler iş-kolu düzeyinde yapılmaktan çıkarılıp işyeri ya da işyerleri düzeyinde yapılacak bir düzene kavuşturulmalıdır.

● Sendikalara çalışma koşullarının ve işyeri iç yönetmeliklerinin düzenlenmesinde yetki ve denetim hakkı verilmelidir.

ÇIRAKLARIN, KADINLARIN VE ÇOCUK İŞÇİLERİN SORUNLARI YASAL ÇÖZÜMLERE KAVUŞTURULMALIDIR

● İş Yasası demokratikleştirilmeli, başta 13., 17. ve 24. maddeler olmak üzere Anayasal çalışma hakkını kısıtlayan tüm maddeler kaldırılmalıdır.

● İş Yasasında işverenler için getirilen yaptırımlar hapis cezalarıyla birlikte ağırlaştırılmalıdır.

● Hileli iflas, tasfiye gibi durumlarda işçilerin ücret ve yasal tazminatla-

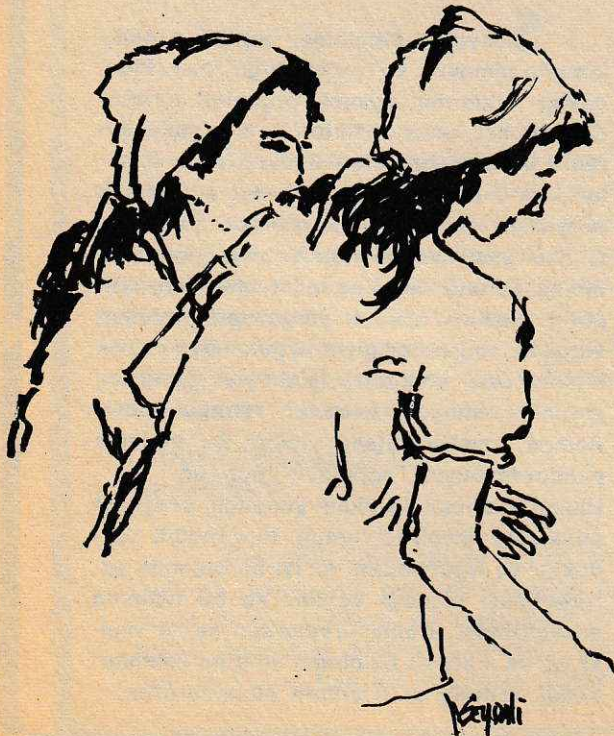
rı garanti altına alınmalıdır.

● Fazla mesaiyi ve gece çalışmalarını belirleyen esaslar yeniden işçiler lehine gözden geçirilmelidir.

● Haftalık çalışma süresi 40 saate indirilmeli, hafta tatili tüm işyerleri için iki gün olmalıdır.

● Çalışanlar arasında kadın - erkek, genç - işçi ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmalıdır.

● İş güvencesi sağlanmalı, bireysel ve toplu işten çıkarmalar önlenmelidir.

● Çıraklar üzerindeki ağır baskılara son verilmeli, çıraklar yasası günün koşullarına uydurulmalıdır. Çırak ve genç işçilere 8 saatlik işgününde 2 saatlik ücretli eğitim izni sağlanmalı ve bu eğitimin gerçekleşmesi için zorlayıcı hükümler getirilmelidir.

● Asgari ücret iki yıllık bir süre içinde değişmez olmaktan çıkarılmalı, tesbit edilen asgari ücret paranın satın alma gücünde ki değişimler oranında artırılmalıdır.

● Kıdem tazminatı işe başlanıdığından itibaren her yıl için 40 günlük ücret tutarında olmalı ve işten istifa yoluyla ayrılma halinde dahi, tazminat alma hakkından yararlanılmalı, ve bu tazminatların miktarı ne olursa olsun vergi dışı bırakılmalı, Kıdem Tazminatı Fonu tasarısı geri alınmalıdır.

● İşyerlerine, mahallelere kreş, çocuk yuvası, emzirme odaları açılmalı, bunların masrafları işverenler, devlet ve belediyeler tarafından karşılanmalıdır.

● Ev hizmetlerinde çalışan kadınların hakları korunmalı, sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır.

● Fiyat ve kiralarda denetim altına alınmalı, fiyat artışlarını önleyici önlemler getirilmeli, yasal olanaklar zorlanmalıdır.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI BİRLEŞTİRİLMELİ VE KURUM YÖNETİMİNDE ÇALIŞANLAR

SOZ VE KARAR HAKKINA SAHİP OLMALIDIR

● Tüm iş arayanlar kendilerine ve ailelerine uygun yaşama koşulları sağlayacak bir işsizlik sigortası ile korunmalıdır.

● SSK demokratikleştirilmeli, işçiler yönetimde söz ve karar sahibi olmalıdır, işverenlerin SSK'ya borçlu kalması önlenmelidir.

● Çalışanlara ait tüm sosyal güvenlik kurumları birleştirilmeli, bu kurumlarda çalışan emekçiler yönetim ve denetimde söz ve karar sahibi olmalıdır.

● MEYAK kesintilerine son verilmeli, İYAK Tasarısı geri alınmalıdır.

● Tüm çalışanlar, aileleri de dahil olmak üzere sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır.

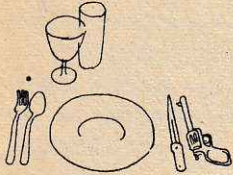
İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİNİ DÜZENLEMEK AMACIYLA ETKİN ÖNLEMLER ALINMALIDIR

● İşyerlerinde çalışma koşullarının sağlığa uygun her biçimde geliştirilmesi için işverenlere özel fon ayırma zorunluluğu getirilmelidir.

● Sendikalara işyerlerin de işçi sağlığı ve işgüvenliği ile ilgili sorunlarda yasal yetki ve denetim hakkı tanınmalıdır.

● Ağır ve tehlikeli işler de, zararlı kimyasal maddelerle yapılan çalışmalar da günlük çalışma süresi 4-6 saat ile sınırlandırılmalıdır.

YEMEK TAKIMI

BESLENME VE SAĞLIK HALK YARARINA DÜZENLENMELİDİR

● Asgari ücretin saptanmasında yeterli ve sağlıklı beslenme için gerekli ekonomik düzey yasalarla daha açık kriterlere bağlanmalıdır.

● Halkımızın temel gereksinimi olan besin maddelerinin üretimi ve satışı sırasında tüm araçlar ortadan kaldırılmalı, bu konuda yerel yönetimler yetkili kılınmalıdır.

● Temel gıda maddelerinin üretimini ve pazarlamasını devamlı kılmak için üreticiler desteklenmeli, gerekli önlemler alınmalıdır.

● Her yurttaş sağlık hizmetlerinden, bakım, tedavi, ilaç gibi olanaklardan eşit olarak, parasız ve sürekli bir biçimde yararlanmalıdır.

● Tüm ilaç sanayii devletleştirilmeli, yabancı ilaç şirketlerinin sömürüsüne son verilmelidir.

● Çevre kirlenmesine karşı savaş açılmalı, etkin önlemler alınmalı, ve

buna yol açan işverenler hapis cezasına çarptırılmalıdır.

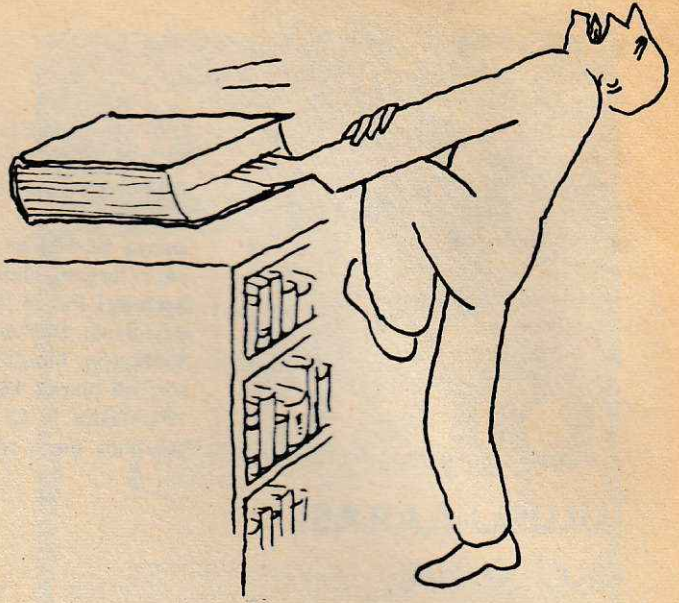
YEREL YÖNETİMLER DEMOKRATİKLEŞTİRİLMELİ VE GÜÇLENDİRİLMELİDİR

● Belediyeler halkın da katıldığı yerel yönetimler haline getirilmeli, özerklikleri sağlanmalı, Belediye Gelirleri Kanunu v.s. gibi kanunlar bu yönde değiştirilmelidir.

● Halkın temel tüketim maddelerinin sağlanmasında belediyeler yoluyla ucuz halk pazarları, satış mağazaları kurulmalıdır.

● Belediyeler bugüne kadar gelişmiş oldukları pasif hizmet anlayışlarından uzaklaştırılmalı, üretken birlikçi ve bütüncü belediye yapısına kavuşturulmalıdır.

EĞİTİM DEMOKRATİKLEŞMELİ VE TÜM HALKA YAYGINLAŞTIRILMALIDIR

● Eğitim sistemi yeniden düzenlenmeli, demokratik ve yeterli bir eğitim düzeni getirilmelidir.

● Eğitim üretime yönelik bir biçime sokulmalı, mesleki eğitim yaygınlaştırılmalıdır.

● Okuma - yazma kampanyasına girişilmeli, ilköğretim çağına ulaşmışlar arasında okuma - yazma

bilmeyen kişi bırakılmama lıdır.

● Devlet her öğrencinin öğrenim ve eğitim masraflarını karşılamalı, işçi ve emekçi çocuklarına karşılıksız burs sağlanmalıdır. Her düzeyde öğretim ücretsiz olmalı, eğitim ticaretine son verilmeli, özel okullar ve dershaneler kapatılmalıdır.

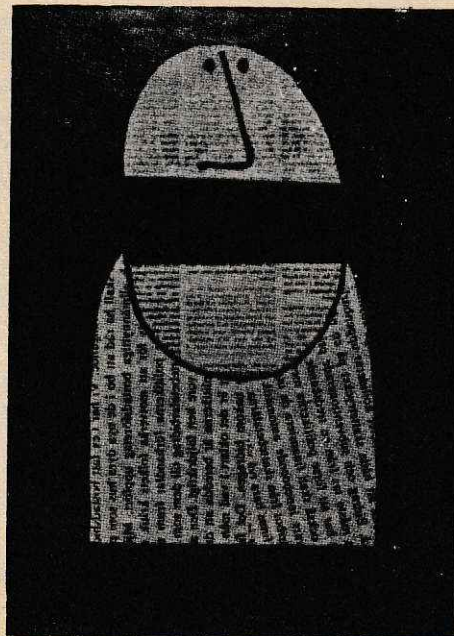
● Eğitim ve öğrenim kurumlarındaki öğrencilerin bu kurumlarda yönetime katılması sağlanmalıdır.

● Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecek olanaklar sağlanmalı, kitle sporu ve kültürel hizmetler emekçi çocuklarına ulaşacak biçimde yaygınlaştırılmalıdır.

● Çıraklar ve genç işçiler mesleki ve teknik eğitimin geçirilmelidir.

● Kültürümüz üzerindeki emperyalist etkilere son verilmeli, halkımızın kültürel mirasına eleştirel bir biçimde sahip çıkılmalı, sansür kaldırılmalıdır.

● Sanatçıların örgütlenmesi ve sosyal güvenceye kavuşması sağlanmalıdır.

**DSF'NİN YAYIN ORGANI "FLASHES"TA
FEHMI İŞIKLAR'LA YAPILAN BİR
RÖPORTAJ YAYINLANDI**

Danya Sendikalar Federasyonu DSF'nin haftalık yayın organı olan "FLASHES"ta, DİSK Genel Sekreteri Fehmi İŞIKLAR'la yapılan bir röportaj yayınlandı. DSF'nin 9. Dünya Sendikal Kongresine Türkiye'yi temsilen giden bütün konukların sözcüsü olarak katılan Fehmi İŞIKLAR'la "FLASHES"ın 23 haziran tarihli (17 - 18). sayısında çıkan röportajın tam metni aşağıdadır.

**ULUSLARARASI
İŞÇİ SINIFI
BİRLİĞİ**

**"ULUSLARARASI DAYANIŞMA
SENDİKAL MÜCADELEYE
GÜÇ VERİR,"**

Soru: DİSK, DSF'nin düzenlediği bir Dünya Sendikal Kongresi'ne ilk kez olarak katıldı. 9. Kongre hakkında izlenimleriniz nedir? Bu kongre size umduğunuzu verdi mi?

Yanıt: DİSK, üyesi olmadığı halde DSF'nin 9. Kongresine çağırılmış ve kendisine söz hakkı verilmesi üzerine görüşlerini ifade edebilmiştir. Benim kanımcı bu, Kongre'nin en olumlu yön-

lerinden birini oluşturmuştur; bağlı olsun ya da olmasın bütün örgütler, görüşlerini sergileme imkânını bulabilmişlerdir. Yalnızca kendisinden emin bir örgüt böylesi koşulları yaratabilirdi. Kongre bana çok şeyler vermiştir ve umduğum düzeyde gerçekleşmiştir.

Soru: Sizce bu Kongre'de varılan sonuçlardan hangileri çalışmalara ve onların —ister DSF'ye bağlı olsun, ister olmasın— sendikal örgütleri arasında

somut bir işbirliğini sağlamada en geniş temeli oluşturmaktadır.

Yanıt : Çalışmaların karşı karşıya bulunduğu sorunlara doğru bir teşhis konulmuştur. Öte yandan hem insanlığı tehdit eden tehlikeler hem de ileri kapitalist ülkelerin ve gelişmekte olan ülkelerin sendikalarının sorunları doğru bir şekilde ortaya konmuştur.

İnsanlığı tehdit eden felâket, silahlanma yarışı için harcanan servetler, kitle imha silahlarının yapımı, her çalışanı ve her sendikal örgütü yakından ilgilendiren sorunlara örneklerdir. İmal edilen her silahın maliyeti işçilerin sırtından çıkarılmaktadır. Milyonlarca insan çalışma imkânından yoksundur; sağlık ve eğitim hizmetlerinden yararlanamamaktadır. Bütün bunlar insanlık için bir utanç kaynağıdır. Bazı sendikal örgütlerin ve ileri kapitalist ülkelerin

işbirlikçi sendikalarının gerçekliğini farkında olmaları mümkündür ama bu, yine de insanlığı tehdit eden tehlike olarak varlığını korumaktadır. Bu tehdidin ardında herşeyden önce sömürgecilik yatmaktadır. DSF'ye üye olsunlar ya da olmasınlar bütün sendikalar ve bütün çalışanlar bu tehlikenin bilincine varmalı ve eylem birliğine katılmalıdırlar.

Sendikal hak ve özgürlükler ileri kapitalist ülkelerde ve en başta da gelişmekte olan ülkelerde varolan temel ortak sorunlardır. Bu alanda ortak bir mücadele ve dayanışma gereklidir. Özellikle bu anda çokuluslu şirketlerin sömürsüne karşı birleşmek ve ortak mücadele vermek kaçınılmazdır.

Özetlemeye çalıştığım bu sorunların ve benzerlerinin ışığında, işçilerin ve sendikal örgütlerinin geniş bir platform etrafında işbirliği yapmaları kendini dayatmaktadır.

Soru: DISK'in son 6. Kongresi'nin anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-tekelci bir platform üzerinde tüm ulusal ilerici güçlerin cephesinin oluşturulmasına ilişkin bir karar: onayladığını biliyoruz. Bu girişim ileri adımlar atmış mıdır, ve Türkiye'nin siyasal, ekonomik ve toplumsal düzeydeki ciddi güncel sorunlarının çözümü için pratik sonuçlar vermeye başladı mı?

Yanıt: DISK'in 6. Kongresi ülkemizdeki somut koşulları göz önünde bulundurarak anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekelci bir cephenin oluşturulmasına karar vermiştir. Bu cepheye anti-

kapitalist ve anti-şövenist bir içerik vermemiz de belki mümkün olabilirdi.

Halen bu yolda önemli bir çalışma sürdürülmekte ve ikili görüşmeler yürütülmektedir. Bunları yaparken dayatmacı bir tavırdan kaçınmakta ve cepheye verilecek isim üzerinde çok dikkatli davranmaktayız. Bu cepheye katılan bütün güçlerin ve eğilimlerin ortak görüşleri önemlidir. Bu çabayı sürdürürken de dünyada gerçekleşmiş benzer deneyleri göz önünde bulunduruyoruz; Dimitrov'un mücadele süreci bizim için eğitici yönünden zengin bir deneyimdir. Kabul etmelidir ki cephe sorunu bir oldu bittiyle ya da kendiliğindenci bir anlayışla çözülemez. Bu tüketici, sabırlı, planlı ve ilkelerimize uygun uzun bir çalışmayı gerektirir.

DISK anti-faşist mücadelenin uluslararası deneylerini dikkatle izlemektedir. 16 mart'ta öğrencilerin katledilmesini protesto etmek için DISK 20 Mart 1978 eylemini örgütledi; «Faşizme İhtar» eylemi olarak adlandırılan bu eylem Türkiye devrimci mücade-

ECHOS DU IXe CONGRES SYNDICAL MONDIAL

Interview avec Fehmi Isiklar, Secrétaire Général de la DISK

La DISK, la grande centrale syndicale progressiste de Turquie qui compte actuellement à peu près 500.000 adhérents, est une des dizaines d'organisations syndicales non affiliées à la FSM qui a participé au IXe Congrès Syndical Mondial. Flasher a profité de cette occasion pour interviewer Fehmi Isiklar, Secrétaire Général de la DISK, qui a conduit la délégation syndicale turque au Congrès de Prague.

Q: La DISK a participé pour la première fois à un Congrès Syndical Mondial organisé par la FSM. Quelle est votre impression sur le IXe Congrès? Est-ce qu'il a répondu à vos prévisions?

R: La DISK a été invitée à participer au Congrès bien que n'étant pas membre de la FSM et a exprimé son point de vue grâce à la possibilité qui lui a été offerte de prendre la parole. Cela a constitué, à mon avis, l'un des aspects les plus positifs du Congrès; toutes les organisations, affi-

née l'humanité. A l'origine de cette menace se trouve avant tout le colonialisme. Tous les syndicats et tous les travailleurs, qu'ils soient ou non membres de la FSM, doivent prendre conscience de ce danger et participer à l'unité d'action.

Les libertés et droits syndicaux sont une question fondamentale commune aux pays capitalistes avancés et en tout premier lieu à ceux en voie de développement. Dans ce domaine, une lutte et une solidarité commune sont nécessaires. Tout particulièrement en ce moment,

me réalisées dans le monde; le processus de lutte de l'émancipation est pour nous riche d'enseignements. Il convient de reconnaître que la question du «Front» ne pouvant être résolue par un trop grand laisser-faire ou par une attitude contraignante. Il sera le résultat d'un long travail, épuisant, patient, pacifique et conforme à nos principes.

La DISK étudie attentivement les expériences internationales de la lutte anti-fašiste. Pour prévenir contre le massacre fašiste d'étudiants du 16 mars

le tarihinde ilk ve büyük bir eylem olmuştur. 500.000 işçi, binlerce öğretmen, mühendis, teknik eleman, köylü, hukukçu, ve hekim bu eyleme katılmışlar, bütün ülkede iki saat işi bırakmışlardır. DISK'in kararı üzerine Türkiye'nin bütün ilerici güçleri birleşmiş, birlikte eyleme geçmiş ve bu ilk kez gerçekleşmiştir.

1 Mayıs 1977'de 36 arkadaşımız öldürülmüştü. 1978'de 1 Mayıs yığınları karşı onları ürkütmek için yürütülen baskıya ve engellere rağmen, başarılı bir biçimde yüzbinlerce kişi tarafından kutlanmıştır. Bütün bu olaylar, DISK'in «Cephe» ve onu hazırlayacak olan birlik platformu hakkındaki anlayışının bir sonucudur.

Soru: Emperyalizmin Türkiye'yi ve halkını NATO'nun saldırgan amaçları için kullanma çabalarına karşı DISK'in tavrı nedir?

Yanıt: DISK her zaman emperyalizme ve onun askeri ittifakı olan NATO'ya karşı çıkmıştır. Bunun için dir ki Türkiye'nin hal kımıza ağır bir yük olan ve geleceğimizi tehdit eden NATO'

dan çekilmesini talep etmekteyiz. Buna bağlı olarak barışçı bir dünyadan yana olan DISK silahtsızlanmayı savunmakta ve askeri savunma anlaşmalarının gereksizliğine inanmaktadır.

DISK

SSK VE İŞÇİ SINIFI

Sosyal Sigortalar Kurumu, işçilerin sağlıklı bir yaşam sürdürmesini amaçlamaktan çok, onları «çalışabilir» bir halde tutmak için çalışmaktadır.

SSK'NIN SAĞLIK HİZMETLERİ ORANSAL OLARAK AZALIYOR

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Kurulu geçtiğimiz Haziran ayı sonunda Ankara'da toplandı. Genel Kurul, her yıl olduğu gibi, bu yıl da göstermelik tartışmalara sahne oldu. Bir takım "işçi temsilcileri" kimin daha iyi konut yaptığı üzerine ateşli söylevler verdiler. Sonunda, yasal yapısı gereği, her zamanki gibi gerçek bir denetimin işlediği bir genel kuruldan çok, yapılması zorunlu göstermelik bir genel kurul yaşandı. Kimileri bazı sorunları yalnızca dile getirdiler, kimileri de Kurumun sorunların üstesinden nasıl geldiğini ispatlamaya çalıştılar.

GÖRÜLEN GERÇEKLER

Oysa gerçekler gün gibi ortadadır. İşçilere öncelikle sağlık ve sigorta hizmeti götürmesi gereken Kurum, bu doğrultuda çalışmalarını sürdürmekteyse de, izlediği temel ilke, işçilerin sağlıklı bir yaşam sürdürmesinden çok, onları "çalışabilir" bir halde tutmaktır. Sağlık hizmetlerinin yetersizliğinden ötürü hastane kapılarındaki yığılmalardan Kurum hekimleri her birine günde 200'e varan hasta işçi düştüğü için "iki günlük istirahat" ve "polifarmasi", yani birkaç kalem ilaç yazmakla kurtulmaktadırlar. Sağlıklı bir muayene yapılamadığı için hastalıkların teşhisi mümkün olamamakta ya da vahim bir şekilde gecikmektedir. Sosyal Sigortalar Kurumu'nun yıllık çalışma

raporlarında, Kurumun kaydettiği "gelişmeler", bir önceki yıllarla kıyaslanarak verilmekte ve "başarılar" vurgulanmaktadır. Ancak, bu gelişmelerin ne denli bir "başarı" olduğu sorusu sorulmalıdır.

Sözgelimi, Kurumun hekim sayısı ve hastanelerindeki yatak sayısı sürekli bir artış göstermiştir. Ama bunun yanı sıra, sigortalı sayısında da sürekli bir artış olmuştur. Bu ikisi arasındaki ilişki ise, hiç de iç açıcı değildir. Çünkü, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun yıllık raporlarında verilen rakamlara dayanılarak hazırlanan ilişik grafiğe göre, hem hekim sayısındaki artış hızı, hem de yatak sayısındaki artış hızı (1975 yılı hariç), 1972 - 1977 döneminde sigortalı sayısındaki artışın gerisinde kalmıştır. Bu, zaten yetersiz olan sağlık hizmetlerinin beş yıllık dönem içinde daha da vahimleştiğini göstermektedir.

SİGORTALI BAŞINA DÜŞEN HEKİM SAYISI DEĞİŞMEDİ

Bu konuda bir başka rakam daha da anlamlıdır : 1973'te hekim başına düşen sigortalı sayısı 660'tır. 1973'ten 1977'ye hekim sayısı yaklaşık % 32 artmasına rağmen, hekim başına düşen sigortalı sayısı 1977'de yine 660 olarak kalmıştır. Bu, hekim sayısında gerçekte beş yıl içinde bir artış olmadığı anlamına gelir.

Buna karşılık, hekim başına düşen hasta (poliklinik) sayısında da olumlu bir gelişme olduğu söylenemez. Çünkü hekim başına düşen hasta sayısı 1973'ten 1977'ye sırasıyla 5109, 4432, 4560, 4498 ve 4401 olmuştur. Görüldüğü gibi bu sayı istikrarlı bir düşüş göstermemektedir. Bu rakamlara dayanarak Kurumun sağlık hizmetlerini geliştirdiği iddia edilemeyeceği gibi, bezdirici poliklinik kuyrukları da hiçbir rakamla kısaltılamaz.

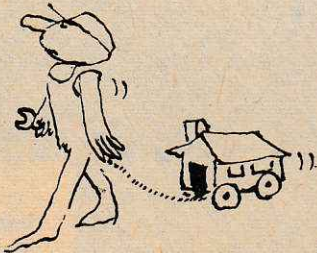
**SSK
GERÇEKLERİ
ÇARPITIYOR**

Sosyal Sigortalar Kurumunun yıllık raporlarında yıllardan beri belli bir saptırmaya başvurulur. İşçi ücretlerine değinmek gereğini duyan rapor, işçi ücretlerini tüketici fiyat endeksleriyle karşılaştırmak gereğini de duyuyor. Bunu yaparken de, brüt ücret artışlarını kullanıyor. Çıkan sonuç genellikle "ücret artışlarının fiyatlardan daha fazla olduğu"dur! Oysa işçilerin prime esas olan ücretlerini tüketici fiyatlarıyla karşılaştırmanın saptırmadan öte hiçbir anlamı yoktur. Eğer işçilerin yaşam standardındaki gelişme merak ediliyorsa, karşılaştırılacak şey net ücretlerle tüketici fiyatlarıdır, yani işçinin eline geçen parayla fiyatlardır. SSK ise buna yanaşmıyor.

SSK'nın 1977 raporunda yer aldığı gibi, sigortalı işçilerin ücretleri 1968 yılı 100 olarak alındığında 1977'de 519.2'ye çıkmış olabilir. Ama bu brüttür. Oysa gerçek ücretler 1963 yılı 100 olarak alındığında dahi, 1977'de brüt olarak ancak 164.3'e, net olarak da ancak 115.5'e çıkmıştır. Gerçek ücretler 1969 yılından bu yana (1973 ve 1975 hariç) hep gerilemiştir. SSK, bütün bunları gözlerden kaçırmak istercesine, brüt ücret artışlarıyla tüketici fiyat artışlarını karşılaştırmaktadır. SSK, işçinin parasını kullanarak işçilerin sıkıntılı yaşam düzeyini örtbas etmekte, gerçekleri açıkça çarpıtmaktadır.

**HER 100
SIGORTALIDAN
ANCAK 8'İ
KONUT KREDİSİ
ALABİLDİ**

işçilere konut kredisi veren Sosyal Sigortalar Kurumu, bu daldaki çalışmalarında da başarısızdır. Sözgelimi 1977 sonuna kadar konut kredisinden yararlanmış olan işçi sayısı 151.256'dır. Bu sayı ise şu andaki sigortalıların sadece % 8'ini oluşturmaktadır. Bunların da kaçının konut sahibi olabildikleri meçhuldür.

Krediden yararlanan işçiler genellikle yüksek ücret alan becerili işçilerdir. Büyük kentlerde 50-60 bin liradan başlayan arsa parasını sağlayamayan düşük

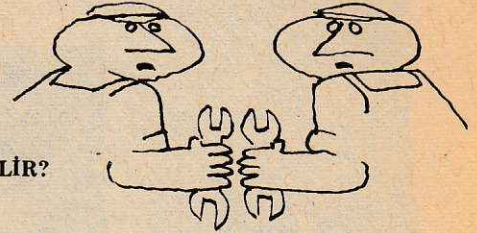
ücretli işçiler Kurumun konut kredisinden yararlanamamaktadırlar. Bu para bulunsa bile, verilen 250 bin liralık kredi, konutun maliyetini karşılamadığından, kooperatife belirli bir süre açıktan para ödemek gerekmektedir. Böylece SSK kredisi düşük ve orta ücretli işçilerce kullanılamamakta ve 5-6 milyar dolayındaki para bankada sanayici, ithalatçı, ihracatçı ve tüccarların çıkarına kullanılmaktadır.

**İŞVERENLERİN
BORCU
8 MİLYARA
ULAŞTI**

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun 1977 yılı sonunda işverenlerden alacağı prim borcu 7 milyar 630 milyonu bulmuştur. Bu rakam, sigortaya kayıtlı işyerlerine bölündüğünde 10.000 lirayı bulmaktadır. Böylece Kurum, her işverene açıktan 10 bin lira kredi açmış olmaktadır. Örneğin bu rakam, 1977 yılı içinde iş kazası ve meslek hastalıkları için yapılan birim başına ödemenin üç katıdır. (202.260 iş kazası ve meslek hastalığı vakası; yapılan ödeme ise 680.437.468 TL.) İşçilerin parasıyla ayakta duran Kurum hem işverenlerden primleri tahsil edememekte hem de eiiindeki 35 milyarı bulan tahvilleriyle de kapitalistler yararına işleyen ekonomik sisteme payanda olmaktadır.

**SSK
NASIL
DÜZELTİLEBİLİR?**

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun hemen hemen bütün çalışmalarında aksaklık olduğu, işçilere gerçek bir sağlık hizmeti sunmadığı her'testen önce bizzat işçilerce gözlenmekte ve bilinmektedir. SSK işçilere sağlık ve sigorta hizmeti götürmek üzere kurulmuştur ama kapitalist düzende bu hizmetler işçileri "vizite kâğıdı"ndan başlayıp "tahvil"lerle biten bir çember içine almıştır. İşçileri Kurumda yıllardan beri "temsil eden" Türk - İş yöneticileri de bu çemberi sıkımsa ortak olmuşlardır. SSK'nın prim tahsil edemeyen, icra dosyaları yıllardan beri dağ gibi yığılan hantal ve sağlıksız yapısından kurtulması ancak demokratikleşmesiyle ve işçilerin ve onların gerçek temsilcisi olan DİSK'in yönetimde söz ve karar sahibi olmalarıyla mümkündür.

DİSK 6. Genel Kurulu, "SSK'na yatırılan işçi primlerinin işverenlere peşkeş çekilmesine engel olacak, prim yatırmayan işverenlere ağır müeyyideler yükleyecek, tüm işçilerin sigortalı olmalarını ve Kurumun yönetiminde söz ve karar sahibi durumuna getirilmelerini sağlayacak hükümlerle donatılmış bir yasanın çıkartılması için gerekli çalışmalarda bulunulmasına" karar vermiştir. DİSK bu kararı hayata geçirecektir.

tarihte iscı sınıfı mücadelesi

● DISK

AĞUSTOS

	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

ENGELS MÜCADELEMİZE IŞIK TUTUYOR

5 Ağustos 1895'de ölen **Friedrich Engels**, **Karl Marx** ile birlikte bilimsel sosyalizmin kurucusudur. 1820 yılında **Almanya**'nın

Barmen kentinde doğan Engels, genç yaşında bir dokuma fabrikatörü olan babasının işinde çalışmaya başlamış ve ilk yazılarını 1838'de yazmıştır. 1841 - 42'de gönüllü topçu olarak **Prusya** ordusunda görev alan ve bu görevde iken askerî konularda bilgisini geliştiren Engels, 1842'de çalışmak üzere İn

giltere'ye gitmiştir. **Engels**, İngiliz işçi sınıfını ve mücadelesini yakından izlemiş ve "**İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu**" adlı bir kitap yazarak işçi sınıfının çalışma ve yaşama koşullarını açık bir biçimde sergilemiş ve işçi sınıfının devrimci gücünü ortaya koymuştur. 1844'de işçi sınıfı hareke-

tinin diğer "**ustası**" **Karl Marx** ile tanışan Engels kendi görüşlerinin onunki ile çakıştığını görmüştür. Bu yıldan sonra **Marx** ile **Engels** arasında tarihin şimdiye kadar kaydetmediği teorik ve pratik düzeydeki en yüce, en verimli dostluk başlamıştır. Sosyalizm yolunda birlikte savaşmışlar, geliştirdikle-

ri bilgileri paylaşmışlar, birlikte kitap yazmışlardır.

Marx ve Engels 1845 de "Kutsal Aile" adlı ortak bir kitap yazarak tarihi yapanların kahramanlar değil, kitleler olduğunu ve geleceği kuracak olanın da işçi sınıfı olduğunu ortaya koymuşlardır. İki devrimci "Alman İdeolojisi" adlı ortak kitaplarında ise tarihi materyalizmin temel ilkelerini ortaya koymuşlar, sınıf çelişmelerinin tarihin itici gücü olduğunu belirterek sömürsüz ve sınıfsız toplumu ancak işçi sınıfının kuracağını bilimsel olarak sergilemişlerdir.

Bu yıllarda Engels, Londra'daki bir konuşmasında bilimsel sosyalizmin ulusal sorundaki temel görüşü olan "başka bir ulus ezen bir ulus özgür olamaz" ilkesini dile getirmiştir.

Aralarında çok yakın bir mücadele arkadaşlığı gelişen Marx ve Engels, dönemlerinde uluslararası işçi sınıfı mücadelesinin önde gelen fiili lideri olmuşlardır. 1848'de yayınlanan "Komünist Manifesto"yu birlikte oluşturmuşlar, 1864'de Uluslararası İşçiler Derneği'ni (I. Enternasyonal) birlikte kurmuşlardır.

Engels ölünceye kadar ekonomi politik, diyalektik ve tarihî materyalizmi sergileyen binlerce sayfa yazı yazmış, askeri konular, köylü hareketleri, karşı devrimci hareketler üzerine kitaplar yazmış, tarihten matematik bilimine kadar her alanda bilimsel gerçekleri sergilemiş, Karl Marx'ın eserlerini baskıya hazırlamış, bu eserlere önsözler yazmıştır.

"Anti - Dühring" kitabı ile bilimsel sosyalizme ya

pılan saldırıların bilim dışılığını açıkça sergileyen, "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı kitabında tarihi materyalizmin temel ilkelerini açıklayan, özellikle devletin yapısını ortaya koyan Engels'in doğa bilimleri üzerine yazdıkları "Doğanın Diyalektiği" adlı ki-

tapta toplanmıştır. Engels, Marx ile birlikte geliştirdikleri,

● Doğa, toplum ve insan düşüncesinin genel yasaları, diyalektik ve tarihî materyalizm ile,

● Kapitalizmin sosyalizme dönüşmesinin zorunluluğu görüşü ile,

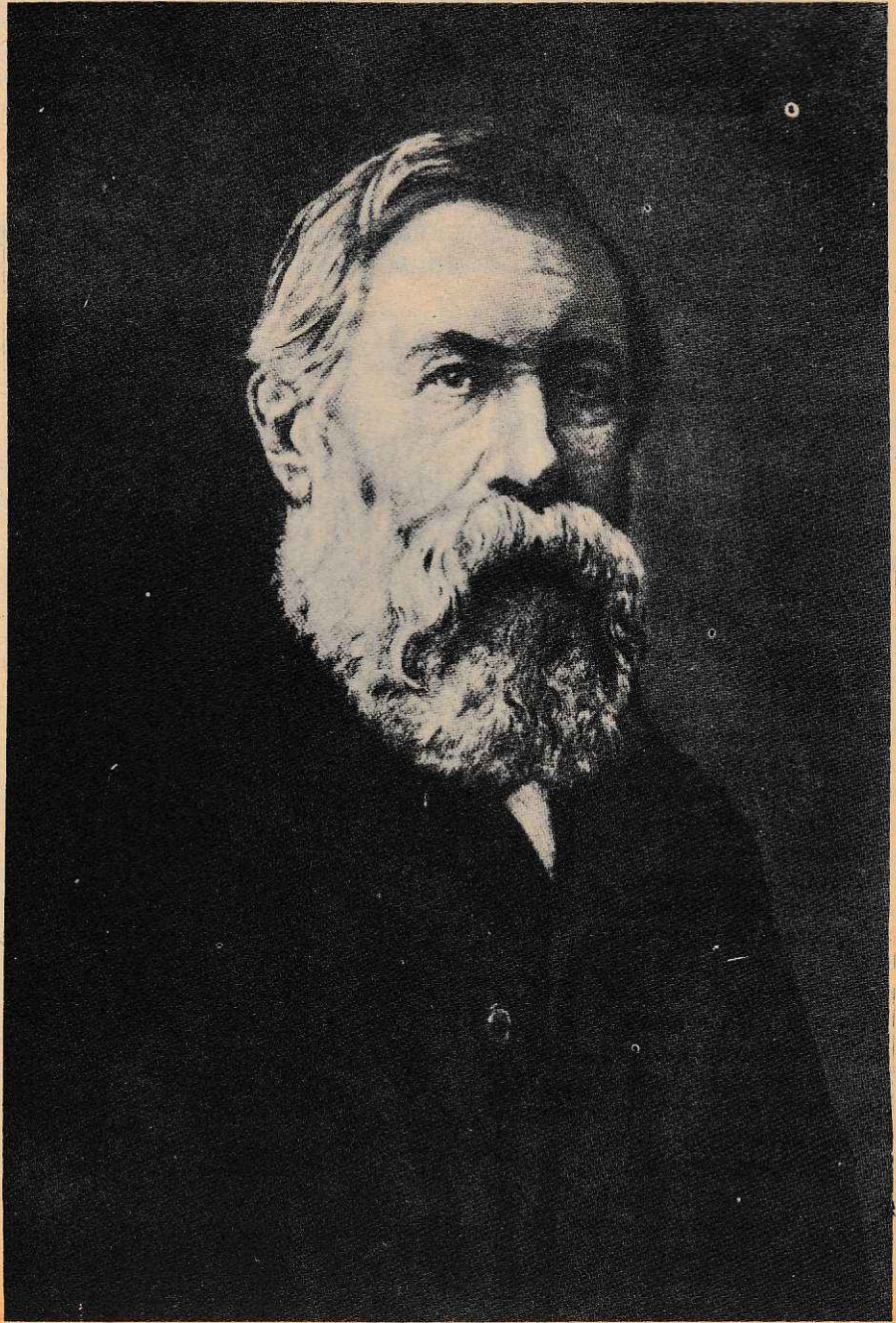
● İşçi sınıfının insanları sömürü ve baskıdan kurtaracak tek güç olduğu görüşü ile,

● Sosyalist devrim anlayışı ile,

● İşçi sınıfının tarihsel görevinin ancak bir işçi sınıfı partisi ile gerçekleşirebileceği hakkındaki görüşü ile,

● İşçi sınıfının günlük eylemi içinde sarsılmaz, inatçı, kararlı ve yürekli eylemi ile, ölümünün 83. yılında işçi sınıfının mücadelesine ışık tutmaktadır.

● Aralarında çok yakın bir mücadele arkadaşlığı olan Marx ve Engels, dönemlerinde uluslararası işçi sınıfı mücadelesinin önde gelen fiili lideri olmuşlardır

AĞUSTOS

	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

SACCO İLE VANZETTİ'NİN ANISI YAŞIYOR

51

Yıl önce, 22 Ağustos 1927'de, dünya kamuoyu, kapitalizmin işlediği acımasız cinayetlerden birine daha tanık olmuştu. ABD'de benzerlerine rastlandığı gibi kapitalizm, tümüyle uydurma gerekçelerle, sömürüye karşı çıkmaktan başka suçları olmayan iki işçiyi katletmişti. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, işsiz kalan pek çok Avrupalı gibi ABD'ye göç eden İtalyan asıllı Nicola Sacco ile Bartolomeo Vanzetti de güç koşullarda geçimlerini sağlamaya çalışıyorlardı. Sacco ayakkabı onarımcılığı, Vanzetti ise gezginci satıcılık yapıyordu. Bu dönemde, ABD'de işçiler çok düşük ücretle uzun süre çalıştırılıyor, bu nedenle yerli ve göçmen işçiler sürekli gösteriler yapıyorlardı.

15 Nisan günü, işçi ücretlerini fabrikaya götüren bir ayakkabı fabrikası muhtemelen ile muhafızı öldürüldüler. Tanıklar cinayeti işleyenlerin İtalyanlara benzediklerini öne sürdüler. Soygunu yapan 4 kişi bir arabaya binerek Cohasset kasabasına kaçmıştı. Polis bu kasabada, ara-

bacı olan Boda adlı bir İtalyan'ı gözletlemeye başladı.

Sacco ile Vanzetti, 5 Mayıs günü tutuklanan ve polis müdürlüğünün 14. katından atılarak öldürülen İtalyan göçmeni Salsedo'nun suçsuzluğu ve polisin işlediği cinayeti anlatan bildiri dağıtımında kullanmak üzere Boda'nın otomobilini istediler. Boda ile birlikte otomobili almaya gittiklerinde polis üçünü birden cinayet sanığı diye yakaladı. Varlıklı olan Boda daha sonra bırakıldı. Sözde "tanık"lar Sacco ile Vanzetti'nin suçlu olduklarını söylediler. Oysa gerçek tanıklar olay günü Sacco'nun Boston'daki İtalyan Konsolosluğunda vize işlemi yaptırmak üzere

bulunduğunu, Vanzetti'nin olayın geçtiği kasabadan çok uzakta balık sattığını kanıtıyorlardı. ABD'li kapitalistler ise devrimci eylemlere katılan iki işçinin yargılanmasından kendilerine yararlı sonuçlar çıkarmaya çalışıyorlardı. Ancak bu ölçüde haksızlıklarla dolu bir yargılama dünya kamuoyunu ayağa kaldırmıştı. Bu nedenle dava 7 yıl sürdü.

Başsavcı, "Kızıl", "İhtilalcı Komünist" iddialarını, Sacco ile Vanzetti'yi mahkûm ettirmek için kullanıyor, onların işçi eylemlerine katılmalarını suçlulukları konusunda yeterli kanıt sayıyordu. Kasabanın varlıklı kişilerinden oluşan jüri, Sacco ile Vanzetti'nin suçluluklarına ka-

rar vermekte bir sakınca görmedi. Çünkü yargılamanın böyle sonuçlanması ile Sovyetler Birliği'nde gerçekleştirilen Ekim Devrimi ile Macaristan'daki ikinci işçi sınıfı iktidarını destekleyenleri de suçlamış olacakları inancını taşıyorlardı.

Charlestown hapishanesinde yatan Sacco ile Vanzetti, bir başka suçtan idama mahkûm edilen Celestino Madeiros'la tanışmışlardı. Bu göçmen, lâf arasında, ayakkabı fabrikası mutemedini ve koruyucusunu kendilerinin öldürdüğünü ve soygunu gerçekleştirdiklerini itiraf etti, bunu bir mektupla bir gazeteye de bildirdi, mektubun yayınlanmasına ABD polisi engel oldu. Bu kez itirafnameyi, ölüm hüccresinden Sacco'ya ikinci bir mektupla bildirdi. Mektup mahkemeye verildi, ama işleme konmadı ve ölüm kararı değiştirilmedi. Sonunda dünya çapında büyük tepkilere, protestolara, ABD konsolosluklarına karşı saldırılara yol açan idam kararı 22 Ağustos 23 Ağustos'a bağlayan gece yerine getirildi.

"Herkesin ve yoksul işçilerin özgürce sevince kavuşmaları"ndan başka amaçları olmadığını haykıran ve suçsuzluklarını kanıtlayan Sacco ve Vanzetti ABD'nin sömürücü güçlerinin etkisiyle öldürüldüler, ama devrimci işçiler bütün dünyada onları saygıyla anar oldu.

Sacco ile Vanzetti'nin suçsuz oldukları ise 1977 yılının Temmuz ayında ABD'nde Massachusetts Eyaleti Valiliğinin bir soruşturması sonuçlanarak anlaşıldı. Yarım yüzyıl sonra anlaşılan suçsuzluk, aynı zamanda burjuva yargı organlarının nasıl işlediğini de ortaya koydu.

● Sacco ile Vanzetti ABD'nin sömürücü güçlerinin etkisiyle öldürüldü

ayın olayları ● DİSK

DİSK TEMEL EĞİTİM SEMİNERİNE 853 İŞÇİ KATILDI

DİSK Eğitim Dairesi 3 aylık dönemde İstanbul, Ankara, Bursa, Samsun, Adana, Trabzon, Diyarbakır ve Çerkezköy bölgelerinde toplam 21 Temel Eğitim Semineri gerçekleştirmiştir.

DİSK 6. Genel Kurul çalışmaları nedeniyle ara verilen eğitim çalışmalarının ilk dönemi 20 Mart tarihinde başlamış ve kısa aralıklarla 28 Haziran tarihine kadar sürmüştür.

Yaklaşık 3 aylık bir süre içinde DİSK Eğitim Dairesi İstanbul, Ankara, Çerkezköy, Bursa, Samsun, Trabzon, Diyarbakır ve Adana bölgelerinde 21 Temel Eğitim Semineri gerçekleştirmiştir. Bu seminerlere Genel - İş, Lastik - İş, Tekstil, Tekges - İş, Oleyis, Devrimci Toprak - İş, Keramik - İş, Yeni Haber - İş, Asis, Baysen, Gıda - İş ve DİSK'e katılma kararı alan Fındık - İş Sendikalarından 853 üye katılmıştır.

Temel Eğitim Seminerlerinde işçi sınıfının bilimi doğrultusunda şu konular işlenmiştir : Eğitimin sınıfsal niteliği, eğitimin gerekliliği ve sendikal eğitim, üretim güçleri, üretim ilişkileri ve toplumların gelişimi, kapitalist

toplumun doğuşu ve gelişimi, kapitalist toplumda sınıflar ve devlet, artı - değer nedir, sömürü nasıl artırılır, emperyalizm ve faşizm, dünyada ve Türkiye'de sendikaların doğuşu ve gelişimi, işçi sınıfı ve yasalar, Türkiye'de çalışma hayatına ilişkin yasa, tüzük ve yönetmelikler, toplu sözleşme nasıl gerçekleştirilir, grev nedir,

DİSK'in demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışı, DİSK'in ilkeleri ve işçi sınıfının birliği, işçi sınıfının güncel ekonomik - toplumsal sorunları, DİSK'in istemleri. Temel Eğitim Seminerleri sırasında ayrıca "Dünya'da İşçi Hareketleri", "Türkiye'de İşçi Hareketleri ve DİSK" başlıklı iki slayt dizisi gösterilmiştir.

DİSK Eğitim Dairesi üç aylık bir dönem içinde DİSK üyesi sendikalara yaptıkları eğitimin dışında 1.100 kişinin katıldığı kitle eğitimi, 350 kişinin katıldığı grev eğitimini gerçekleştirmiştir.

İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ ULUSAL KURULU OLUŞTURULUYOR

Çalışma Bakanlığının girişimiyle ulusal bir İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu oluşturulmaktadır. Bu amaçla geçtiğimiz temmuz ayında çeşitli kuruluş temsilcileriyle Ankara'da ortak bir toplantı yapılmıştır.

DİSK ÇALIŞMALARDA YER ALIYOR

DİSK'in çağrılı olduğu toplantıyı, Çalışma Bakanı Bahir ERSOY açmış ve toplantıya TÜRK - İŞ ve İşveren örgütünün katılmadığı görülmüştür. 7 Temmuz 1978 günü Ankara'da yapılan bu ilk toplantıda DİSK'i Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin EKİNCİ temsil etmiştir.

Toplantıya katılanlar Türkiye'de ilk kez resmi bir biçimde başlatılan bu girişimi olumlu

bulduklarını ve destekleyeceklerini belirtmişlerdir. DİSK'in önerisi uyarınca çalışmalara Türkiye Barolar Birliği'nin de katılması uygun bulunmuş ve katılanlar, oluşturulacak kurulun yasal konumunun belirlenmesi üzerinde durarak, bunun özerk bir kurum olarak düşünülmesini istemişlerdir.

YÖNETMELİK OLUŞTURULACAK

Kurulun çalışma yönetmeliğinin hazırlanması için toplantıda, Çalışma Bakanlığı dışında 6 üyeden oluşan bir kurul saptanmıştır. DİSK'in de yer aldığı bu kurulda temsil edilecek diğer örgütler ise Türkiye Barolar Birliği, TMMOB, Türk Tabipler Birliği, Sümerbank ve Üniversite'dir.

TÖB-DER, DİSK ONUR ÜYELİĞİNE KABUL EDİLDİ

DİSK Yürütme Kurulu geçtiğimiz ay içinde TÖB - DER Yönetim Kurulu'nun başvurusu üzerine aldığı bir kararla TÖB - DER'i, yasal olarak fiili üye oluncaya kadar, DİSK onur üyeliğine kabul etmiştir.

Yasal engeller nedeniyle toplu sözleşme ve grev yapma haklarından yoksun bulunan eğitim emekçilerinin mesleki demokratik kitle örgütü olan TÖB-DER'in DİSK onur üyeliğine kabul edilmesi üzerine basına bir açıklama yapan Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK, "TÖB - DER'in DİSK onur üyesi olması tüm çalışanların sendikal birliği yolunda önemli bir adımdır. Sömürü ve baskıya karşı birlikte mücadele edeceğimiz eğitim emekçilerine DİSK safalarında başarılar diliyorum." demiştir. Türkiye'nin de imzaladığı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) kararlarında yer almasına rağmen kamu görevlilerinin sendikalaşma hakkının engellenmesini kınayan BAŞTÜRK, buna yol açan anlayışın Osmanlı memur anlayışından daha geri bir çizgide olduğunu belirtmiştir.

Öte yanan bu karar üzerine bir açıklama yapan TÖB - DER Genel Başkanı Gültekin GAZİOĞ-

LU da kararı "öteden beri bir sendika gibi çalışan ve onun fonksiyonlarını, sorumluluklarını üstlenen TÖB - DER'e uzanmış, nasırlı, bilinçli ve güçlü bir el" ola-

● Gazioglu: «Bundan böyle TÖB-DER daha güçlü, daha heyecanlı olarak DİSK'in çizdiği yolda mücadeleye devam edecektir.»

rak nitelemiştir. GAZİOĞLU bundan böyle TÖB - DER'in "daha güçlü, daha heyecanlı olarak" "DİSK'in çizdiği yolda" mücadeleye devam edeceğini söylemiştir.

ÇİTOS-İŞ DİSK KERAMİK-İŞ'E KATILIYOR

Bağımsız Çitos - İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, Yürütme Kurulu ve Şube Başkanlarının ortak toplantısında, DİSK Keramik - İş'e katılma doğrultusunda Genel Kurula öneri götürme kararı almıştır. Çitos - İş yetkili kurullarının bu toplantısına DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve Keramik - İş Genel Başkanı Mustafa AKTULGALI da katılmıştır.

Bağımsız Çitos - İş Sendikası özellikle Akdeniz Bölgesinde, sarı sendikacılığa karşı başarılı mücadele vermiş ve Türk - İş'e bağlı Çimse - İş'in etkinliğini kırmıştır. Çitos - İş'in son kararını değerlendiren DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve

Keramik - İş Genel Başkanı Mustafa AKTULGALI: "Çitos - İş yöneticilerinin sendikamız saflarına katılma yolundaki istekleri, toprak sanayii işçilerinin devrimci sendikal birlik mücadelesine olumlu ve önemli bir katkıdır. Yakında toplanacağını umduğum ve Çitos - İş Yönetim ve Yürütme Kurullarının sendikamıza katılınması yolundaki isteklerinin görüşüleceği Çitos - İş Genel Kurulunda Akdeniz Bölgesindeki toprak sanayii işçilerinin DİSK saflarında yer alma isteklerinin gerçekleşeceğine inanıyorum. 1500'den fazla toprak sanayii işçisi mücadelemize güç katacaktır" demiştir.

DİSK; // SAĞLIK HİZMETLERİNDE TAM GÜN YASASI OLUMLU BİR ADIMDIR //

Sağlık hizmetlerinde tam gün çalışma düzenini getiren yasa, geçtiğimiz ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Sağlık hizmetlerinin eşitsiz ve yetersiz olduğu, insan sağlığının metalaştırıldığı, 500 kişiye bir yatağın, 2500 kişiye bir doktorun düştüğü ülkemizde tam gün yasası başlangıç olarak olumlu yenilikler getirmektedir. **DİSK Yürütme Kurulu**, tasarının bu özelliklerini ve insan sağlığını sömürü aracı olarak kullanmak isteyenlerin baskılarını dikkate alarak, Cumhurbaşkanı'nın yasa tasarısını imzalama aşamasında görüşlerini Cumhurbaşkanı'na ve kamuoyuna duyurmuştur. Kararın kendi içinde bazı adaletsizlikleri taşımasına karşın, tümüyle ele alındığında olumlu yanlarının ağır bastığı belirtilen **DİSK Yürütme Kurulu**'nun konuyla ilgili açıklaması özetle şöyledir :

"Bu yasa insan sağlığının ticari bir meta haline dönüşmesini engelleme yönünde atılması gereken bir adımdır. **DİSK** olarak yasanın kesinleşerek yürürlüğe girmesi ko-

● Tam gün yasası, içinde eksiklik ve adaletsizlikleri taşımasına karşın, başlangıç için olumlu bir adımdır.

nusunda Cumhurbaşkanı'nın halkımızdan yana bir tavır alacağını umuyoruz.

"Bugüne kadar halkımızın sağlık gibi en temel sorunlarından birini sömürü aracı olarak kullanan bazı kişi ve grupların bu yasaı onaylamaması için Cumhurbaşkanı'na katında girişimlerde bulunukları haberleri yaygınlaşmıştır. Öte yandan bir başlangıç niteliğini taşıyan bu yasanın, uygulamada bir takım adaletsizliklere yol açacağı gerekçesiyle bazı Üniversite çevreleri de yasaya karşı çık maktadırlar.

"Ancak bu yasayla, başlangıç için gerçekten önemli adımlar atılmak tadır. Kamu olanaklarıyla kazanılan bilgi ve ünvanların özel çıkar ve ticari amaçlar için kulla-

DİSK olarak sağlık hizmetlerinin sunulması konusunda bölgeler arasındaki korkunç farkın giderilmesini, sağlık hizmetlerinin daha geniş halk kitlelerine parasız yaygınlaştırılmasını istiyoruz.

nilması, halkın hasta yatağında soyulması, tasarıyla büyük çapta önenebilecektir.

"Yasanın veto edilmesi yıllardır süren sağlık sömürsünün devamı anlamına gelecektir. Buna karşılık, yasanın imzalanması ile Sayın Cumhurbaşkanı sağlık sorunlarının çözümü için atılacak ön adımı onaylamış olacaktır.

"**DİSK** olarak sağlık hizmetlerinin halkımız yararına çözümlemesini istiyoruz. 500 kişiye bir yatak düşmesine bir hekimin 2500 nüfusun sağlığından sorumlu olmasına karşı çıkıyoruz. Sağlık hizmetlerinin sunulması konusunda bölgeler arasındaki korkunç farkın giderilmesini, sağlık hizmetlerinin daha geniş halk kitlelerine parasız yaygınlaştırılmasını istiyoruz.

"**DİSK**, yasanın bu biçimiyle yetinilmemesi için, çalışan ve üretken olan hekimlerin ve sağlık personelinin emeklerinin değerlendirilmesini gerçekleştirecek yeni yönetmeliklerin de bir an önce çıkarılması ve sağlık emekçilerinin grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmasından yanadır."

DİSK'E BAĞLI SENDİKALAR

- 1 — **ASİS** 29 26 68
Sümer Sokak Kılıç Ap. 9/8 Yenışehir
ANKARA
- 2 — **ASTER - İŞ** 49 73 51
Beyoğlu Tonton Mah.
Eski Çiçekçi Sok. 5/7 Kat 2 İSTANBUL
- 3 — **BASIN - İŞ** 26 30 24 - 26 30 25
Divanyolu, Klod Farer Cad. No: 12/2
Cağaloğlu, İSTANBUL
- 4 — **BANK - SEN** 48 22 96 - 48 81 25
Vali Konağı Cad. Yapı ve Kredi Bankası
Emekli Sandığı Tesisleri Kat: 5, Dai. 3-4
Nişantaşı, İSTANBUL
- 5 — **BAYSEN** 29 09 34 - 29 37 13
Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/10
Yenışehir - ANKARA
- 6 — **DEV - MADEN - SEN** 29 39 40 - 29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sokak
Lozan Apt. No: 2/9
Yenışehir, ANKARA
- 7 — **DEVİRİMCİ SAĞLIK - İŞ**
İnebey Mah. Valide Camii Sok. 34/5
Aksaray, İSTANBUL
- 8 — **DEVİRİMCİ TOPRAK - İŞ** 29 00 53 - 29 80 22
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
Yönak Apt. D: 15, K: 5
Maltepe - ANKARA
- 9 — **GENEL - İŞ** 17 54 59 - 17 52 67
Süleyman Sırrı Sok. 2/4
Sihhiye, ANKARA
- 10 — **GIDA - İŞ** 45 89 85
Refik Saydam Cad. 3/4
Tepebaşı, İSTANBUL
- 11 — **HÜR CAM - İŞ** 27 84 02
Divanyolu, Klod Farer Cad. 12/4
Cağaloğlu, İSTANBUL
- 12 — **İLERİCİ DERİ - İŞ**
Ordu Cad. No: 300, Kat: 3
Aksaray, İSTANBUL
- 13 — **KERAMİK - İŞ** 26 49 28
Divanyolu, Klod Farer Cad. 12/3
Cağaloğlu, İSTANBUL
- 14 — **LASTİK - İŞ** 75 15 65 - 75 15 66
Londra Asfaltı
Ahmet Kutsi Tecer Cad. 10/2
Merter, İSTANBUL
- 15 — **MADEN - İŞ** 48 50 74
Barbaros Bulvarı 58/2
Beşiktaş, İSTANBUL
- 16 — **OLEYİS** 18 85 27 - 25 54 19
Menekşe Sok. Muslu Apt. 28/14 - 15
Kızılay ANKARA
- 17 — **TÜRKİYE PETROL VE KİMYA
SANAYİİ İŞÇİLERİ
SENDİKASI** 17 48 10 - 25 15 78
İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. 7/13
Yenışehir, ANKARA
- 18 — **T.İ.S.** 25 56 87 - 18 96 15
Tuna Cad. İnkilap Apt. 5/6 - 7
Yenışehir, ANKARA
- 19 — **TEKGES - İŞ** 25 31 93 - 18 89 99
İzmir Cad. Yaprak Apt. Kat: 6, No: 24/11
Kızılay, ANKARA
- 20 — **TEKSTİL** 26 85 90
Babıali Cad. Sihhiye Apt. 19/3
Cağaloğlu, İSTANBUL
- 21 — **TÜMKA - İŞ** 75 15 65 - 75 15 66
Londra Asfaltı
Ahmet Kutsi Tecer Cad. 10/2
Merter, İSTANBUL
- 22 — **YENİ HABER-İŞ** 29 71 16 - 29 63 48
Mustafa Kemal Bulvarı
Dağdelen Ap. 92/2
Maltepe, ANKARA
- 23 — **YERALTİ MADEN - İŞ** 29 66 92
Necatibey Cad. 22/21
Sihhiye, ANKARA

